

EVALUERING AF PROJEKT GRIB CHANCEN

Louise Kamuk Storm, Simon Madsen og Bjarne Ibsen

2012:3

Evaluering af projekt Grib Chancen

Projekt om fysisk aktivitet for børn og unge i et partnerskab
mellem kommuner og foreninger på Fyn

Louise Kamuk Storm
Simon Madsen
Bjarne Ibsen

Evaluering af projekt Grib Chancen: Projekt om fysisk aktivitet for børn og unge i et partnerskab mellem kommuner og foreninger på Fyn.

Udarbejdet af:

Louise Kamuk Storm, Simon Madsen og Bjarne Ibsen
Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund
Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet

Udgivet 2012

ISBN 978-87-92646-37-8

Serie: Movements, 2012:3

Serieudgiver: Institut for Idræt og Biomekanik

Forsidefoto: Scanpix

Forsidelayout: UniSats

Opsætning: Lone Bolwig

Tryk: Print & Sign, Odense

Denne rapport er en præsentation af resultaterne af en evaluering af projekt Grib Chancen, der er forløbet i perioden 2009-2012. Evalueringen har især haft fokus på partnerskaberne mellem kommunerne og foreningerne. Der deltog fem kommuner og ni forskellige foreninger fra de respektive kommuner i evalueringen. Evalueringen har søgt at belyse følgende overordnede spørgsmål: 1. Hvad kendetegner forløbet i Grib Chancen set fra de involverede parter perspektiv? 2. Hvordan er partnerskaberne mellem kommunerne og foreningerne etableret, udviklet og forankret? Interviewene peger på, at der er store udfordringer ved at gennemføre et projekt som Grib Chancen tilfredsstillende for alle parter. Foreningerne synes, at de største udfordringer har været kommunernes manglende engagement samt vanskelighederne med at rekruttere børn til projektet. Dvs. noget der ligger uden for deres eget område. Nøglepersonerne i kommunerne synes også, at rekrutteringen af børnene har været den største udfordring. Derudover er der også udfordringer internt i kommunen såsom manglende prioritering af arbejdsopgaver relateret til projektet. For flere af nøglepersonerne i kommunerne har det været et 'enmandsprojekt', og der er udfordringer med at samle og drive en styregruppe. Projektlederen for Grib Chancen peger på rekruttering og fastholdelse af børn i foreningerne som den helt store udfordring.

Indhold

Grib Chancen og evalueringsdesignet	5
Introduktion	5
Grib Chancen	5
Formål med undersøgelsen	5
Metode og design	6
Et organisationsteoretisk udgangspunkt	8
Implementeringsteori	9
Partnerskabsteori	9
De tre parter i projektet: ”Projektet”, kommunerne og foreningerne	10
”Projektet”	10
Kommunerne	10
Foreningerne	11
Evalueringen midtvejs i projektføreløbet	14
Grib Chancen set fra foreningernes perspektiv midtvejs i projektet	14
Formål med projektet: Et ideologisk projekt, der giver økonomisk underskud	14
Føreløbet – skuffelse og frustration over få børn	15
At stå ’standby’ – et krav der møder udfordring i foreningskulturen	16
Samarbejde med kommunen – fra gode til betonagtige kommuner	17
Rekruttering – Kommune: Hvor er børnene?	19
Grib Chancen fra nøglepersonerne i kommunens perspektiv midtvejs i føreløbet	20
Formålet med projektet	20
Fra ideer og intentioner til udfordringer om rekruttering og prioritering	20
En lille opgave blandt mange andre – et soloprojekt for nøglepersonerne	22
Kendskab til foreningskultur et solidt udgangspunkt for samarbejde	23
Grib Chancen fra projektlederens perspektiv midtvejs i føreløbet	23
Projektlederens refleksioner over projektets føreløb	24
Partnerskabet	24
Forståelse, vilje og evner	27
Udfordringerne i projektet – en opsamling	27
Ideer til at komme videre – små skridt	28
Evalueringen sidst i projektføreløbet	29
Introduktion	29
Grib Chancen fra projektlederens perspektiv	29
Føreløbet – fra mål til procesorientering	29
Opnåelse af projektets mål	30
Partnerskab og samarbejde	31
Forankring	32
Grib Chancen fra foreningernes perspektiv	33
Føreløbet – stadig skuffelse og frustration over få børn	33
Rekruttering – kommune: hvor er børnene?	34

Partnerskab og samarbejde – for langt mellem forening, kommune og sundhedspleje.....	35
Forankring	36
Grib Chancen fra nøglepersonernes perspektiv	36
Forløbet – mangel på og prioritering af ressourcer er afgørende	36
Rekruttering.....	38
Partnerskab og samarbejde – for stor forskellighed og for lidt forståelse	39
Samarbejde imellem kommuner.....	41
Forankring	41
Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen	42
Ikke nået projektets mål pga. utilstrækkelig rekruttering af målgruppen	43
Tilfredshed med projektets indhold og styring	44
De involverede har lært meget af projektet	45
Tror på projektet i fremtiden.....	45
Sammenfatning og konklusion	47
Partnerskabet	47
Forståelse, vilje og evner	49
Udfordringerne i projektet – en opsamling i et fremadrettet perspektiv	49
Ideer til at komme videre fra projektperiodens afslutning – små skridt	50

Grib Chancen og evalueringsdesignet

Introduktion

Evalueringen er et led i en undersøgelse af partnerskaber i offentligt finansierede projekter, der har til formål at få børn og unge mere fysisk aktive. Evalueringen har omfattet en midtvejsevaluering af projektet og en slutevaluering. I denne rapport er disse to evalueringer sat sammen, idet del 2 og 3 udgør midtvejsevalueringen og del 3 og 4 udgør slutevalueringen. I denne første del beskrives først Grib Chancens formål og indhold, og dernæst redegøres for evalueringens formål og metoder.

Grib Chancen

Grib Chancen er et projekt, der er finansieret af Kulturministeriet. Projektet forløber i perioden 2009 til 2012. Projektet ligger i forlængelse af projekterne MoveOn og Børn og Unge i Bevægelse (BUB), der er lignende projekter, som er gennemført på Fyn. Så vidt vides er der kun én aktivitet fra MoveOn projektet, der i dag stadig eksisterer.

Formålet med Grib Chancen er ”at igangsætte vedvarende aktivitetstilbud med motion og sund kost for alle 10-14årige overvægtige/ svært overvægtige børn og unge på Fyn”. Projektet er for de fynske kommuner og sigter mod et samarbejde mellem idrætsforeninger og kommuner om at igangsætte aktivitetstilbud for alle 10-14årige overvægtige børn på Fyn.

Det er intentionen, at kommuner og idrætsforeninger oparbejder et samarbejde om at få målgruppen aktive i foreningerne. Grundtanken er, at kommunerne rekrutterer børnene, og foreningerne står for aktiviteterne. Dette samarbejde er tiltænkt at blive forankret efter projektperiodens udløb. Præmissen for projektet er, at kommunerne ikke får penge med tanke på den efterfølgende forankring af projektet. Pengene fra projektet går primært til konsulentbistand ved projektlederen. Derudover er der en pulje penge, der kan søges af foreningerne som tilskud til fx udstyr.

Projektet Grib Chancen tilbyder hhv. kost- og idrætsaktivitetskurser for foreningerne. Der tilbydes kost-kursus for sundhedsplejerskerne. Derudover tilbyder projektet foreninger og kommuner vejledning samt støtte og sparring med projektlederen under projektets forløb. Endvidere står projektlederen for netværksdannelser mellem foreningerne og mellem nøglepersonerne i kommunerne. Netværksdannelse har til formål at give mulighed for at erfaringsudveksle og vidensdele samt at skabe en kultur, hvor projektet ”drifter” sig selv. Projektet har sin egen hjemmeside, der giver information om projektet (www.gribchancen.nu). Der er lavet handlingsplaner og målhierarkier i de deltagende kommuner på procesmøder afholdt med projektlederen.

Formål med undersøgelsen

Undersøgelsen går ud på at belyse, hvordan partnerskabet mellem kommunerne og idrætsforeningerne etableres, udvikles og forankres i projektet.

- 1) Hvad er fremmende og hæmmende for inddragelsen af idrætsforeninger i projektet?
- 2) Hvad er fremmende og hæmmende for samarbejdet mellem kommuner og idrætsforeninger?

På baggrund af dette gives anbefalinger til, hvordan partnerskabet mellem kommunerne og idrætsforeningerne kan forbedres.

Metode og design

Informationer til evalueringen er indsamlet ved semi-strukturerede fokusgruppintervjuer (2-5 personer), deltagelse i netværksmøder for kommunernes nøglepersoner og projektlederen samt en mindre spørgeskemaundersøgelse, der blev gennemført sidst i projektperioden.

De udvalgte til interviewene er blevet interviewet to gange. Derudover er der afholdt møder og telefonsamtaler med projektlederen. Den første del af evalueringen omfattede følgende interviews:

- Ét fokusgruppintervju med fem nøglepersoner fra kommunerne samt DGI Fyns foreningskonsulent,
- Fem fokusgruppintervjuer med foreninger fra hver af de fem kommuner, hvor projektet er igangsat, samt
- Tre længere (1-1½ time) telefonsamtaler med projektlederen. De to første var samtaler forud for de øvrige interviews for at opdatere interviewerens om projektet. Det sidste var en opsamling efter fokusgruppintervjuet med nøglepersoner, hvor projektlederen var medhører. Telefonsamtalen opsummerede hendes refleksioner, samt tog karakter af et interview af projektlederen.

Den afsluttende evaluering bygger, som midtvejsevalueringen, hovedsageligt på interviews:

- Interview med projektlederen.
- Syv telefoninterviews med henholdsvis to kommunale nøglepersoner og fem foreningsfrivillige (en fra hver af de fem deltagende kommuner).
- Ét fokusgruppintervju med nøglepersonerne fra fire af de involverede kommuner.

Foreninger og interviewpersoner herfra er udvalgt i samarbejde med projektlederen.

Alle interviews blev foretaget ud fra en interviewguide (Kvale, 2008), som var bygget op om tre hovedemner:

- a) Personernes baggrund og motiver.
- b) Deres oplevelse af projektførelsen.
- c) Deres oplevelser af samarbejdet/partnerskabet både på tværs af kommuner/foreninger samt foreninger og kommuner i mellem (Se bilag 1).

Det skal understreges, at det er semi-strukturerede interviews, som er gennemført, hvilket betyder, at de interviewedes fortællinger er blevet fulgt op af uddybende spørgsmål, og interviewguiden har hovedsageligt været vejledende.

Det væsentlige for samtalerne har været, hvad der har betydning for den interviewede. De interviewede er primært informanter, der har beskrevet, hvorledes de har oplevet projektet. Interviewene har været mellem 30 og 60 minutter og er foregået ude hos foreningerne selv samt i DGI Fyn med kommunernes nøglepersoner.

Interviewguiden, der ligger til grund for slutevalueringen af projektet, har taget udgangs-

punkt i midtvejsevalueringen og interviewguiden herfor. I interviewguiden for slutevalueringen er der dog foretaget en overordnet tematisk ændring, idet temaet om ”personernes baggrund og motiver” (se ovenfor) er udeladt, fordi det ikke var relevant i denne anden runde af interviews med de samme personer.

Spørgeskemaet er besvaret af de kommunale nøglepersoner i projektet samt repræsentanter for de foreninger, der har deltaget. Spørgeskemaet blev besvaret i januar og februar 2012 af seks kommunale nøglepersoner og 21 foreningsrepræsentanter. Skemaet blev udleveret eller sendt til 33 personer, hvoraf 82 pct. besvarede skemaet (tabel 1). De fleste besvarelser kommer fra Odense kommune og Nyborg Kommune (tabel 2).

Tabel 1. Hvem har besvaret spørgeskemaet?

	N =	Pct.
Nøgleperson i en kommune	6	22.2
Leder i en idrætsforening, der har deltaget i projektet	9	33.3
Instruktør i en idrætsforening, der har deltaget i projektet	9	33.3
Anden funktion eller opgave i projektet	3	11.1
Samlede antal besvarelser	27	100.0

Tabel 2. Hvilken kommune kommer besvarelserne fra?

	N =	Pct.
Odense Kommune	8	29.6
Svendborg Kommune	3	11.1
Middelfart Kommune	5	18.5
Nyborg Kommune	7	25.9
Kerteminde Kommune	3	11.1
Faaborg-Midtfyn Kommune	1	3.7
Total	27	100.0

Nedenstående tabeller giver en oversigt over de data, der er indsamlet til evalueringen.

Grib Chancen og evalueringsdesignet

Dato	Datatype	Beskrivelse
7. sep.	Observation/Møde	Møde med nøglepersoner om evaluering af Grib Chancen
15. sep.	Møde	Møde med projektledere fra Grib Chancen og Bevæg dig glad
9. nov.	Tlf. møde	Telefonmøde med projektleder – forberedelse til interviews
11. nov.	Interview	Foreninger i Middelfart: Svedperler og MG&GK gymnastikforeninger
11. nov.	Interview	Foreninger i Odense: Odense fægteklub og FKS
23. nov.	Tlf. møde	Telefonmøde med projektleder – forberedelse til interviews
24. nov.	Interview	Forening i Kerteminde: BR66 Langeskov
24. nov.	Interview	Foreninger i Nyborg: Nyborg roklub og svømmeklub
29. nov.	Observation	Statusmøde for nøglepersoner i kommunerne
29. nov.	Interview	Nøglepersoner fra Nyborg, Fåborg-Midtfyn, Kerteminde, Svendborg og Odense kommuner
29. nov.	Interview	Foreninger i Svendborg: Ollerup gymnastikhøjskole og Skjold rollespilsforening
2. dec.	Tlf. møde/ interview	Telefonmøde med projektleder – refleksioner efter interview med nøglepersoner

Den anden dataindsamling

Dato	Datatype	Beskrivelse
3. okt.	Interview	Projektleder
4. okt.	Telefoninterview	Nøgleperson – Middelfart kommune
4. okt.	Telefoninterview	Frivillig fra forening (Middelfart kommune) – Fjeldsted-Harndrup Gymnastikforening - Svedperlerne
11. okt.	Telefoninterview	Frivillig fra forening (Odense kommune) – FKS
11. okt.	Telefoninterview	Frivillig fra forening (Svendborg kommune) – Ollerup gymnastikforening
17. okt.	Telefoninterview	Frivillig fra forening (Kerteminde kommune) – BR66 Langeskov
19. okt.	Telefoninterview	Frivillig fra forening
31. okt.	Statusmøde/ Fokusgruppeinterview	Nøglepersoner i de deltagende kommuner, undtaget nøglepersoner i Middelfart og Kerteminde kommune
1. nov.	Telefoninterview	Nøgleperson – Kerteminde kommune
Januar og februar 2012	Spørgeskema	Alle nøglepersoner i de kommuner, der har deltaget i projektet, samt repræsentanter for de foreninger, som har deltaget

Et organisationsteoretisk udgangspunkt

Siden 1930'erne har der i organisationslitteraturen været enighed om, at valg af organiseringsform har stor betydning for opgaveløsning (Egeberg, 199; Gulick, 1937). Men forestillingen om, at der findes én rigtig måde at organisere sig på (Taylor, 1992) er der ikke mange der tror

på i dag. Derimod kan man godt sige noget om, hvilke fordele og ulemper der er ved forskellige organisationsmodeller og forsøge at få maksimalt udbytte af fordelene og minimere ulemperne ved den grundmodel, man har valgt. Dette er det grundlæggende udgangspunkt for teorien bag denne undersøgelse.

Grib Chancen gennemføres ligesom en række andre forebyggelsestiltag i et samarbejde mellem forskellige organiseringsformer. I nærværende projekt mellem kommunale og frivillige. Forebyggelsesindsatser kan ikke afgrænses til én institution og én forvaltning, fordi indsatserne skal integrere de forskellige sammenhænge, vi lever og færdes i. Indsatsen finder sted der, hvor vi bor, arbejder, går i skole, udfolder os i fritiden og færdes i det offentlige rum. Indsatsens karakter nødvendiggør koordination mellem forskellige organisationer og forvaltninger. Desuden er det en del af målsætningen, at projektets tilbud skal implementeres og forankres i organisationerne. Antagelsen er, at karakteren af koordineringen er afgørende for, hvor effektiv den konkrete indsats er (Scharp, 1994). Koordination er således ønskværdig, hvis resultaterne af denne koordinering er større og bedre end resultaterne af beslutninger og handlinger, der er truffet af hinanden uafhængige aktører.

Undersøgelsen vil således være inspireret af og tage afsæt i implementeringsteori og partnerskabsteori.

Implementeringsteori

Studier har vist at *forståelse*, *vilje* og *evne* er centrale begreber når man taler om implementering og forankring af nye tiltag og projekter (Lundquist, 1987; Vedung, 1997).

Forståelse drejer sig om at udforske hvorvidt de centrale aktører og samarbejdspartnere har forstået målet med samt omfanget og karakteren af den konkrete opgave.

Vilje drejer sig om, hvorvidt aktørerne har en grundlæggende vilje til og interesse for at virkeliggøre de mål og aktiviteter, der gælder for projektet. Det afdækker hvorvidt formålet/emnet/aktiviteterne prioriteres, og hvorvidt projektet har opmærksomhed i den enkelte organisation og forvaltning.

Evner drejer sig om, hvorvidt de centrale aktører og samarbejdspartnere har de nødvendige evner (kompetencer og faglighed) og ressourcer (økonomi og tid) til at gennemføre aktiviteterne.

Det handler i denne sammenhæng både om specifikke faglige kompetencer inden for idræt og bevægelse samt viden om og erfaring med samarbejde med andre organiseringsformer.

Det antages, at der på tværs af foreninger og kommunale forvaltninger er forskelle på forståelsen, viljen og evnerne i forhold til formålet med Grib Chancen. Men det antages også, at der er forskel derpå i den enkelte organisation (fx internt i kommunen eller foreningen)

Partnerskabsteori

Grib Chancen tager bl.a. sigte på at etablere partnerskaber, der kan defineres som: ”en struktureret, gensidigt forpligtende og dialogbaseret samarbejdsform mellem forskellige sektorer, der ved at kombinere deres ressourcer og kompetencer arbejder sammen for at løse konkrete problemer, udvikle processer og/eller nye aktiviteter” (Høyer-Kruse m.fl. 2008).

Nærværende undersøgelse bygger på viden fra tidligere analyser af partnerskaber (Høyer-Kruse m.fl. 2008), der indkredser følgende forhold som betydningsfulde for partnerskabet:

- 1) *De overordnede politiske rammer/vilkår for etablering af partnerskaberne.* Fx de vilkår som kommuner og foreninger har for at indgå i et samarbejde i den enkelte kommune.
- 2) *Den lokale kontekst.* Partnerskabet afhænger bl.a. af forholdet mellem lokalområdet og foreningen, hvilken rolle foreningen spiller i lokalsamfundet, og hvad der generelt karakteriserer lokalsamfundet.
- 3) *Organisationsformen.* Partnerskaber afhænger også af organisatoriske forhold, det vil fx sige, hvilken type forening er den lokale idrætsforening. Er det aktivitets- /disciplinorienterede foreninger, idé baserede foreninger eller mere lokalt orienterede foreninger?
- 4) *Aktørerne/ personerne.* Endeligt afhænger partnerskabet i høj grad af, hvilke personer der engagerer sig deri. Blandt andet er det centralt at se på, hvad der motiverer de enkelte aktører til at engagere sig i partnerskabet, samt hvordan de enkelte aktører bliver omstillingsparate til de forandringer, der sker ved indgåelsen af partnerskabet.

De tre parter i projektet: "Projektet", kommunerne og foreningerne

Der er tre parter i projektet – projektet (dvs. projektlederen og -gruppen), kommunerne og foreningerne. Ideen har været, at projektlederen og -gruppen skal glide ud, når projekt Grib Chancen er blevet implementeret som et partnerskab mellem kommuner og foreninger.

"Projektet"

Den ene part består af projektlederen (og -gruppen), som igennem de tre år projektet har været har haft en styrende og uundværlig rolle. Projektgruppen består af en projektleder, den ledende sundhedsplejerske fra Faaborg-Midtfyn kommune, sektionslederen fra Fritidsafdelingen i Odense kommune, lederen af den Kommunale Sundhedstjeneste i Nyborg Kommune samt en foreningskonsulent fra DGI Fyn. Således en bred sammensat gruppe på tværs af kommunerne på Fyn og på tværs af forskellige aktører i projektet. Projektgruppen er en slags baggrundsgruppe for projektlederen.

Projektlederen er den helt centrale person, der driver projektet på nuværende tidspunkt. Hun har indgående kontakt til og dialog med både kommuner og foreninger – hvilket dog varierer fra forening til forening og situation til situation. Hun er den eneste, der er fuldtidsansat til at varetage arbejdsopgaver udelukkende relateret til Grib Chancen. Derfor har hendes rolle som overordnet styrmand været helt afgørende i projektet.

Kommunerne

Den anden part i projektet er kommunerne. Alle kommuner på Fyn blev tilbudt at deltage i projektet, hvilket følgende kommuner tog imod: Assens, Faaborg-Midtfyn, Kerteminde, Middelfart, Nyborg, Nordfyn, Odense og Svendborg. Ærø og Langeland kommuner ønskede ikke at deltage. Dvs. i alt 8 ud af 10 kommuner ønskede at deltage i Grib Chancen.

Ud af de otte kommuner, der tilkendegav deres interesse for Grib Chancen, har fem kommuner påbegyndt projektet. De er dog i forskellige stadier af processen. Nogle er endnu i gang med at etablere en styregruppe, og andre har afholdt åbent hus arrangementer i samarbejde med kommunens foreninger og har rekrutteret børn til foreningernes aktiviteter. I Assens og Nordfyns kommuner kom foreningerne ikke i gang. I Faaborg-Midtfyns kommune har foreningerne tilsyneladende ikke været interesserede i at deltage, fordi foreningerne har

større fokus på, at kommunen er er breddeidrætskommune¹.

På baggrund af dette er der ikke gennemført interviews med foreninger i Assens, Nordfyns og Faaborg-Midtfyns kommuner, selvom det også kunne være interessant at få belyst, hvorfor nogle kommuner og/eller foreninger har fravalgt et projekt som Grib Chancen.

Alle deltagende kommuner har nedsat en styregruppe med en nøgleperson, der har det overordnede ansvar for, at projektet gennemføres i kommunen. Nøglepersonerne har generelt ikke, med undtagelse af Svendborg kommune, der har afsat 5 timer om ugen til projektet, fået tildelt ekstra arbejdstid eller særlig afsat arbejdstid til dette projekt. Det er en opgave blandt mange andre. I udgangspunktet er den lokale styregruppe i de enkelte kommuner en stor og bred gruppe bestående af kommunalt ansatte: En nøgleperson, en repræsentant fra sundhedsområdet, en fra kultur- og fritidsområdet og en fra sundhedstjenesten.

Nøglepersonerne er primært kvinder, idet det kun er Kerteminde kommunes nøgleperson, som er en mand. Derudover kendetegner det nøglepersonerne, at de er optaget af og har en relation til foreningslivet. Nøglepersonerne kommer både fra Sundhedsforvaltningen og Kultur- og fritidsforvaltningen. I flere tilfælde er nøglepersonerne efterladt med hele ansvaret for kommunens deltagelse i projektet. Nøglepersonerne fra Nyborg, Svendborg og Faaborg-Midtfyn kommuner er enige om, at hvis de sagde deres job op, ville projektet forsvinde i kommunen. Således bæres projektet i mange tilfælde af enkelte personer.

Foreningerne

Foreningerne er den tredje part i partnerskabet. De omfatter de foreninger, der har ønsket at oprette hold for eller inkludere børn, der rekrutteres gennem Grib Chancen, på eksisterende hold. Generelt har alle foreninger kunnet melde sig til projektet med aktiviteter for børn rekrutteret via Grib Chancen. Foreningerne er blevet kontaktet og rekrutteret af kommunernes nøglepersoner. Mange foreninger har vist interesse for projektet. Mellem 5 og 11 interesse-rede foreninger i de respektive kommuner.

De interviewede foreninger kommer fra forskellige kommuner på Fyn og er meget forskellige. I de fem kommuner er ni foreninger blevet interviewet. Herunder fire gymnastikforeninger, en roklub, en svømmeklub, en fægteklub, en forening for firmaidræt (Firmasportsklubbernes sammenslutning, FKS) og en rollespilsforening. Da det er meget forskellige foreninger fra forskellige kommuner med forskellige tilbud i forhold til Grib Chancen præsenteres de i det følgende kortfattet:

Foreningerne i Nyborg kommune, der har deltaget i projektet, er Nyborg Roklub og Nyborg Svømmeklub. Nyborg Roklub blev under interviewene repræsenteret af deres bestyrelsesformand samt to unge instruktører, der også er henholdsvis næstformand i bestyrelsen og ungdomsleder. De er alle tre dybt forankret i klubbens liv. De unge instruktører har deltaget på Grib Chancens DGI kursus. De har været med til to åbent hus arrangementer, hvor de har præsenteret roklubben. De har endvidere deltaget i et dialogmøde med kommunen. Nyborg Svømmeklub blev repræsenteret af klubbens formand, der har været formand i mere end 10 år. Han er også er formand i Idrætssamvirket i Nyborg og sidder i folkeoplysningsudvalget.

---

¹ Det skal tilføjes, at det er refereret fra nøglepersoner i kommunerne og projektlederen. Det er altså ikke foreningerne selv, der fortæller, at de ikke er kommet i gang. Det indikerer en tendens til, at det er "de andre" der mangler at komme i gang før partnerskabet og projektet kører. Denne problematik vendes der tilbage til.

Foreningerne i Middelfart kommune, der er blevet interviewet, er Fjellerup-Harndrup Gymnastikforening og MG&BK. Fjellerup-Harndrup Gymnastikforening blev repræsenteret af foreningens formand samt en instruktør, der har stået for holdet 'Svedperlerne', et hold for overvægtige og motorisk svage børn, de seneste to år. Begge har deltaget på udbudte kurser og møder i Grib Chancen. Instruktøren er også en del af den lokale styregruppe. Begge repræsentanter er tidligere skolelærere på den lokale skole. De var lærere i en tid, hvor samspillet mellem skole og forening var meget tæt. De har været foreningsaktive i mere end 30 år. MG&BK var repræsenteret af instruktøren for et hold, der er en udløber af projektet MoveOn, og som stadig fungerer. Instruktøren har været frivillig i foreningen i 30 år. Instruktøren og holdet fungerer dog uden den store kontakt til foreningen. De midler, instruktøren har fået via Grib Chancen, har hun på en lukket konto, der ikke vedrører foreningen.

De interviewede fra Svendborg kommune er Ollerup Gymnastikhøjskole og Skjold Rollespilsforening. Ollerup Gymnastikhøjskole er ikke en forening, men en højskole, der bruger Grib Chancen som en del af uddannelsesforløbet Fremtidens IdrætsLedere. Højskolen var repræsenteret af en lærer fra højskolen, der har ansvaret for Grib Chancen på skolen, og en elev fra højskolen, der har været arrangør og instruktør ved det éndags arrangement, højskolen har afholdt for Grib Chancens målgruppe. Der er ikke noget vedvarende og etableret tilbud på højskolen. De vil tænke projektet ind i undervisningen og har været i dialog med Ollerup Gymnastikforening om at forankre det der. Skjold Rollespils forening var repræsenteret af foreningens formand. Det er heller ikke en idrætsforening.

Foreningerne i Odense kommune, der har deltaget i interviewene, er FKS og Odense Fægteklub. FKS er firmaidrætsklubbernes sammenslutning. De var repræsenteret af foreningens projektkoordinator, der er kontakten til Grib Chancen. Opgaven 'lå på hendes bord', da hun blev ansat. Hun har deltaget i netværksmøder i Grib Chancen. Udover at varetage denne opgave er hun selv frivillig i en spejderforening. Odense fægteklub var repræsenteret af foreningens formand, som har været frivillig i mange år. Da der ikke er rekrutteret børn via Grib Chancen, har han eller instruktørerne ikke deltaget på Grib Chancen tilbud og kurser og møder.

I Kerteminde kommune har en forening, *BR66 Langeskov*, deltaget. Det er en forening for gymnastik og håndbold, og den blev repræsenteret af hovedformand samt formanden for gymnastik. Begge er også instruktører i foreningen.

Evalueringen omfatter således ni forskellige foreninger med hver deres bud på, hvordan de vil engagere sig i Grib Chancen. 'Foreningerne' omfatter såvel traditionelle foreninger som en højskole og en firmaidrætsforening.

Midtvejsevalueringen viste, at tre foreninger havde fået nogle få børn fra Grib Chancen projektet, men ellers var der på dette tidspunkt midtvejs i forløbet ikke rekrutteret børn via Grib Chancen, som var blevet aktive i foreningerne. De øvrige seks foreninger var klar med aktiviteter. Nogle havde lukkede hold for målgruppen, andre havde tænkt sig at sluse børnene ind på de eksisterende hold.

For nogle foreninger var det helt nyt at fokusere på denne målgruppe, mens andre foreninger havde haft lignende tilbud. Man kan skelne mellem fire typer aktivitetstilbud i foreningerne:

- 1) Foreninger der ikke tilbyder noget ekstraordinært, men sluser børnene ind på de eksisterende hold, som de fx gør i roklubben i Nyborg, svømmeklubben i Nyborg, fægteklubben i Odense og Skjold Rollespilsforening.
- 2) Foreninger der tilbyder et særlig lukket hold med aktiviteter i foreningen, som de gør i FKS Odense og på Ollerup Gymnastikhøjskole.
- 3) Foreninger der tilbyder at præsentere børnene for byens foreningsaktiviteter på et særlig lukket hold, som de gør i MG&BK.
- 4) Foreninger der bygger på et allerede eksisterende koncept og har en bredere målgruppe end Grib Chancens, som de gør i BR66, Fjeldsted-Harndrup (og MG&GK).

Repræsentanterne fra foreninger kendetegnes ved at være ildsjæle, der brænder for at arbejde med Grib Chancens målgruppe. De har vidt forskellige baggrunde og er både mænd og kvinder i forskellige aldre. Der er interviewet syv af hvert køn, men der er en tendens til, at det er kvinder, der varetager instruktør-rollerne. Roklubben i Nyborg og fægteklubben i Odense adskiller sig ved, at det er unge mandlige instruktører. De interviewede har generelt en lang tilknytning til foreningslivet. Flere af de interviewede ser sig som 'forpligtede' overfor foreningen – ikke i en negativ forstand, men som en tagen ansvar overfor foreningens eksistens. Alle foreningerne er blevet involveret i projektet, efter at de var blevet kontaktet af de respektive kommuner.

Projektet er i sin helhed velorganiseret og struktureret og har været styret med dygtighed og engagement af en meget kompetent projektleder. Nøglepersonerne i kommunerne og instruktørerne i foreningerne har et særligt engagement for projektet i sammenligning med deres kollegaer.

Alligevel viser evalueringen, at det har været svært at rekruttere børn til projektet. Det er et faktum, at Grib Chancen efter 1½ år kun havde 'rekrutteret' 6-7 børn til samtlige deltagende foreninger i de deltagende kommuner på Fyn.

Et beskedent resultat, når formålet har været at *igangsætte vedvarende aktivitetstilbud med motion og sund kost for alle 10-14årige overvægtige/ svært overvægtige børn og unge på Fyn.*

I det følgende forsøges at finde en forståelse heraf.

Evalueringen midtvejs i projektforsløbet

Grib Chancen set fra foreningernes perspektiv midtvejs i projektet

Formål med projektet: Et ideologisk projekt, der giver økonomisk underskud

Foreningerne beskriver formålet med Grib Chancen på forskellige måder, men de kan overordnet set inddeles i to motiver: Ét der grunder i **omsorg for denne målgruppe**, et andet der er et mere organisatorisk motiv og handler om **at få medlemmer og drive en frivillig forening**. Sidstnævnte formål er ofte udtrykt af foreningernes formænd.

Mht. førstnævnte motiv refereres til omsorg af forskellig karakter. Det er både med tanke på det sociale aspekt og sundhedsaspektet. Men det er fælles i foreningerne, at sundhedsaspektet ikke er det primære. Det er en sidegevinst – det primære drejer sig om en bekymring for barnets sociale situation.

Foreningerne i Middelfart er enige om, at meningen med et projekt som Grib Chancen er “at gøre børn glade for at bevæge sig og få dem sat i gang med at dyrke en idræt”. Børnene skal få færdigheder, så de kan komme med i legen, siger den ene instruktør: “Der er jo ikke noget ved at lege med en, der ikke kan gribe en bold. De bliver dumme af at stå og kigge på – de er iagttagere til livet.” Dvs. hun mener, at formålet er at give børnene basale motoriske færdigheder, der danner grundlag for, at de kan deltage i det sociale liv.

I Fjeldsted-Harndrup Gymnastikforening fortæller de: ”Det motiverer os, fordi det er synd for de børn”. I Nyborg er det samme på spil: De mener, at det er vigtigt, at børn har noget at engagere sig i – både af hensyn til deres sundhed, men primært pga. de sociale aspekter. Det drejer sig først og fremmest om at kunne være med til at hjælpe nogle børn videre her i tilværelsen, siger formanden for Odense fægteklub. Han introducerer også en ’forpligtelse’ overfor det lokale samarbejde med kommunen og siger, at de som forening gerne vil yde deres del i forhold til, at det er kommunen, der som sådan yder den primære støtte for, at foreningen kan eksistere. Derudover er der flere i foreningerne der peger på, at deres engagement skyldes, at de selv har haft mange gode oplevelser med foreningsidræt, og at de gerne vil give det videre til børnene.

Formanden for Fjeldsted-Harndrup gymnastikforening fortæller, at det er idealistisk at have hold som ’Svedperlerne’, fordi det er et hold, der giver underskud. Han mener, at det er vigtigt at vise ud ad til, at det er en rummelig forening og derfor engagerer de sig. BR66 og FKS nævner også at det er hold der giver underskud.

Det er også et formål for foreningerne at få flere medlemmer (Nyborg svømmeklub, FKS Odense, BR66 Langeskov, Skjold rollespilsforening). BR66 nævner en meget bredere målgruppe end det, der er lagt op til i Grib Chancen, og siger, at det handler om at få *alle* til at dyrke mere motion, men selvfølgelig mere dem, der har overvægts- eller motoriske problemer. Hun vil gerne have, at foreningen kører godt, og for at det kan lade sig gøre, springer hun ind imellem ind som instruktør på andre end hendes egne favorit-hold, som er voksen gymnastik. Skjold Rollespilsforenings formand nævner det som det primære formål med at deltage, at hun vil promovere foreningen, og at hun vil styrke et samarbejde på tværs af foreninger i Svendborg. Ligeledes siger formanden for svømmeklubben i Nyborg, at en vigtig motivation for at indgå i projektet er, at de gerne vil have nogle nye medlemmer.

Når de mere traditionelle gymnastikforeninger nævner det som et formål at få flere medlemmer, trækkes der ofte lidt på det, eller det nævnes i en bisætning. Det udtrykkes ikke som det primære formål, hvilket kan forstås i lyset af, at foreningernes formål generelt er mere ideologiske, og de driver som sådan ikke virksomhed med sigte på et økonomisk overskud. Men medlemmer er en forudsætning for deres eksistens. Det er primært et ideologisk projekt for foreningerne at deltage i Grib Chancen og en gevinst vil være øget medlemstal. Det er det holdningsmæssige og principielle i projektet, der får foreningerne til at fortsætte i projektet, selvom det ikke har resulteret i ret mange medlemmer.

Forløbet – skuffelse og frustration over få børn

De foreninger, der har deltaget i interviewene, har forskellige oplevelser af projektføreløbet ind til nu. Der er også forskel på, hvad foreningerne har forventet sig af deres deltagelse i projektet. Men generelt udtrykkes der skuffelse og hos nogle frustration over status. Status er, at foreningerne er klar til at modtage børn fra målgruppen enten på lukkede hold, der står i venteposition med haltid og instruktør eller på deres eksisterende hold. Endvidere er der forskellig status på samarbejdet med kommunen – enten er det udmærket, og udfordringen er primært rekruttering af børn, eller også er der intet samarbejde eller dialog, og dette er der frustration over.

De foreninger, der har meldt sig ind i projektet, er særligt motiverede for projekts idé, for foreningerne får ikke medfølgende økonomiske midler tilført. De er blevet tilbudt at samarbejde med kommunen om at få rekrutteret en målgruppe, de almindeligvis ikke har som medlemmer i foreningen, fordi denne er svær at nå. Endvidere har foreningerne fået tilbudt kurser, der gør dem klar til at modtage denne nye gruppe. De fleste foreninger har deltaget på et kursus med inspiration til idrætsaktiviteter for målgruppen. Skjold Rollespilsforening har dog ikke deltaget, fordi foreningen ikke beskæftiger sig med idræt i traditionel forstand. Men ellers fortæller de andre foreninger, at de har deltaget.

Der har i Grib Chancen forløbet været afholdt et netværksmøde for foreningerne. Dvs. et møde hvor foreningerne var inviteret til at deltage i et netværk med andre foreninger på Fyn, der også har valgt at deltage i Grib Chancen. Netværksmødet beskrives af dem, der har deltaget, som inspirerende og motiverende og et forum, hvor man kunne blive gjort opmærksom på Grib Chancens muligheder (FKS Odense, BR66). De foreninger, der ikke har deltaget, har ikke gjort det af forskellige årsager. Bl.a. fordi de ikke ville bruge ressourcer på det, når de ikke har Grib Chancen børn i deres foreninger (Fægtekлубben), eller også fordi de ikke har modtaget besked om arrangement som en evt. konsekvens af dårlig kommunikation mellem foreningsformand og den relevante instruktør (MG&BK). Eller fordi de, som i Nyborg kommune, allerede har et netværk. I øvrigt ser de også det arrangerede åbent hus som en form for netværksmøde med både kommunen og de andre foreninger.

Aktivitetskursene og netværksmøderne har været inspirerende for dem, der har deltaget, men på den anden side har det bidraget til frustrationen, når foreningerne ikke har kunnet bruge det direkte i praksis, fordi holdene ikke kom i gang pga. manglende rekruttering af børn til projektet.

At stå 'standby' – et krav der møder udfordring i foreningskulturen

Størstedelen af foreningerne oplever forløbet som en tur op ad bakke, og nogle beskriver forløbet som ”tungt” (FKS Odense) og ”frustrerende”(BR66). Foreningerne i Nyborg kommune er dog anderledes positive og synes, at forløbet har været positivt, men begejstringen er dog noget afdæmpet, fordi investeringen af tid i projektet kun har givet meget få medlemmer. Odense kommunens foreninger udviser heller ikke frustration over manglende rekruttering, men peger på nogle problemer i projektet: Fx at der bliver etableret et tilbud, før man har en efterspørgsel, som FKS formulerer det. Det gør, at foreningerne skal byde ind med et tilbud, der skal etableres med både lokaler og instruktører. Og det sker, før man starter screening ude i skolerne, som skal danne grundlaget for, at man kan føre projektet ud i livet. Eller som det er tilfældet i Kerteminde kommune: Foreningen er klar med aktiviteter, instruktør og haltid, men kommunen har endnu ikke etableret sig i en styregruppe.

FKS Odense udtrykker problemstillingen således:

Jeg ser det som problematisk, fordi de børn, vi har fået, er på baggrund af egen markedsføringsindsats i lokalområdet. Vi kunne have risikeret at skulle have stået standby i hele det første halvår [af foreningens aktivitetsår] og skulle kunne byde ind med lokaler og instruktører – og det kan man jo ikke bare sådan lige trække ud af næsen – og så kommer der ét barn. Det er vanskeligt for en forening med begrænsede ressourcer at skulle byde ind med noget, som ikke nødvendigvis bliver til noget før om ¾ år.

Og det er netop den situation en anden forening, BR66, er i. De har instruktører og haltid, dog ikke en haltid der tiltrækker nok deltagere til at påbegynde holdet. De oplever, at det er dem selv, der skal holde projektet i live uden børn, fordi de ikke oplever opbakning fra kommunen i form af rekruttering af børn eller prioritering af Grib Chancen-holdet ved uddeling af haltider:

Det er jo fx kommunen, der uddeler tider i hallen, så de kunne jo godt gå ind og sige: Det her det vil vi, fordi vi har det her projekt, og vi har fået penge. I skal have en tid. I vores situation er det jo endt med, at vi må sidde og kæmpe med os selv [dvs. mellem gymnastik og håndbold] om at få tiden fra håndbold, det fungerer ikke.

BR66 Langeskov siger: ”Vi vil jo gerne. Bare vi har 10-15 sikre børn, så startede vi jo bare op på tirsdag”, hvilket tydeligt afspejler den umiddelbare vilje til at drive projektet i gang. Men så nemt er det alligevel ikke i praksis, fordi de ikke kan starte et hold midt i sæsonen, hvis de risikerer, at der kun er fire børn. De fortæller, at den største udfordring er at få en haltid på et godt tidspunkt. Hvis tildeling af haltid står mellem et zumbahold med 40 til 50 deltagere og et Grib Chancen hold med blot fem deltagere, så er det svært at få hallen. Dette er et udtryk for en problemstilling hos foreninger, der tilbyder et decideret Grib Chancen hold, hvor der skal nye lokaletider og instruktører til holdet.

Det er også blandt de foreninger, at frustrationen over manglende rekruttering er størst. Odense fægteklub siger, at de ikke har samme oplevelse. Så der er klart forskel på, om en forening tænker at sluse Grib Chancen børnene ind på eksisterende hold, eller om de tænker at oprette nye særlige hold. ”Der skal man sådan set bare være klædt på til at tage imod dem,

når de kommer” (FKS, Odense). Om man som forening vælger den ene slags hold eller den anden er forskelligt og tilsyneladende ikke afgørende for Grib Chancen projektet. I nogle tilfælde giver det sig selv, for som Odense Fægteklub siger: ”Vi har slet ikke ressourcer [lokaler og instruktører] til et særligt lukket hold.” I Nyborg Svømmeklub og Nyborg Roklub ’tror de på’, at det bedste er, at målgruppen integreres på de eksisterende hold. Så valget, om hvordan tilbuddet til målgruppen organiseres, er dels baseret på de organisatoriske muligheder og dels på holdninger. Men interviewene viser, at det er en udfordring at have et hold, der skal være fleksibel i forhold til opstartstidspunkt og en usikkerhed omkring antal deltagere, fordi almindelig praksis i en idrætsforening er, at alle hold starter i august og stopper i marts. Mange steder lukker de hold, der fra begyndelsen kun har 10-12 deltagere.

Samarbejde med kommunen – fra gode til betonagtige kommuner

En af præmisserne for projektets forankring er, at der etableres et samarbejde mellem foreninger og kommuner, der er uafhængigt af ’projektet’. Som tidligere nævnt er den tænkte arbejdsfordeling, at kommunerne rekrutterer børnene, og foreningerne etablerer aktiviteterne. Der er stor forskel på foreningernes oplevelser af dette samarbejde. Nogle foreninger er vant til et samarbejde med kommunen, og for andre er det helt nyt. Det er tydeligt, at i kommuner, hvor der før Grib Chancen har været dialog og samarbejde mellem kommunen og foreningerne, der går det bedst.

De gode oplevelser i forhold til samarbejdet med kommunen er i Nyborg og i Odense. Foreningerne i Nyborg kommune ved ikke rigtig, om de kan kalde det et ’samarbejde’, men de fortæller, at kommunen har sørget for hallen til åbent hus arrangementerne og lavet brochurer osv. Kommunen informerer også via mails. De synes, de har en god kommune, hvor der er politisk opbakning. Kommunens viceborgmester bød fx velkommen ved åbent hus arrangementet, og ved møderne hos kommunen har nøglepersonen og sundhedsplejen været repræsenteret, hvilket foreningerne ser meget positivt på. Formanden for svømmeklubben fortæller om et initiativ, han har taget i samarbejde med fritidskonsulenten for nogle år siden, hvilket viser, at de ikke er uvante med et samarbejde med kommunen. Odense kommunes foreninger fortæller, at de klart vil kunne samarbejde uden om ’projektet’. De har et godt samarbejde med fritidsafdelingen i kommunen, og de siger, at de var ret meget i kontakt med kommunen i forvejen. De synes, at de får hurtig respons, hvis de fx sender en mail. De beskriver, at de i starten af projektet havde en del kontakt med projektlederen, men tror, at samarbejdet med kommunen kan fungere uden hjælp fra ’projektet’.

Dette positive syn på samarbejdet finder vi ikke hos foreningerne i Kerteminde kommune, hvor et samarbejde mellem foreningen BR66 og kommunen tilsyneladende er nyt. Dette emne fylder meget i interviewet, fordi foreningen ikke føler sig ’hørt’ hos kommunen, og derfor er de frustrerede. BR66 oplever ikke, at der sker noget i kommunen, og der mangler noget bag, så det ikke bare er et projekt på papiret. De fortæller, at de selv har presset på ved at sende mails til kommunen og får så et svar tilbage om, at de arbejder på sagen. Foreningen er uforstående overfor det, de oplever som manglende engagement fra kommunens side. De kan ikke forstå, at de ikke arbejder på at rekruttere og siger, at kommunen ikke engang har fået samlet en styregruppe. Det er tydeligt, at de tolker det som manglende vilje i kommunen. Foreningen er ærgerlig over, at tiden bare går, for hvis projektet ikke snart kommer i gang, så tror de ikke, at de når det. Dvs. at de inden for en treårig periode når at organisere sig

omkring børnene i et etableret samarbejde med kommunen, der slutteligt opfylder målet: at igangsætte aktivitetstilbud om kost og motion for alle børn i alderen 10-14 år i kommunen.

De fremhæver, at snart er projektperioden slut, og så er der ikke flere penge, og så tror formanden, at kommunen er ligeglad. Det er tydeligt, at foreningen ikke ved, at der ikke er penge i det for kommunen ved at deltage i projektet. Foreningen fortæller, at hvis projektet ikke er kommet i gang det kommende år, vil de ikke reklamere for, at det er et Grib Chancen hold for overvægtige børn, fordi ”bare det at vi kalder holdet det, så siger vi også nej til mange andre, og så ødelægger vi faktisk vores eget hold.” De vil hellere tænke ren forening, hvis ikke kommunen tager sig sammen. I forhold til at have en dialog mellem kommune og forening er dette ikke lykkedes i Kerteminde kommune. Foreningen fortæller, at de aldrig har talt med kommunens nøgleperson. De har udelukkende kommunikation med projektlederen i Grib Chancen og får derfra informationer om, hvad der sker og ikke sker i kommunen vedrørende projektet. Manglende dialog bringer projekts videre eksistens i fare.

Foreningerne i Middelfart kommune udtrykker ligeledes, at der ikke er et reelt samarbejde med kommunen. De udtrykker, at de er overladt til sig selv, og savner støtte. De har ingen sundhedsplejerske til at rekruttere børn. Der mangler den lokale person, der har kendskab til børnene (skolelærer eller sundhedsplejerske), som kan tage sig kærligt af dem og sluse dem ind i foreningen. Det er kommunens ansvar, og når den del ikke fungerer, opleves det som manglende vilje hos kommunen. De har kontakt til dem, der står for det. Dvs. projektlederen og kommunens nøgleperson. Denne kontakt er primært via informationsmails fra projektlederen og nøglepersonen. Instruktøren fra Fjeldsted-Harndrup Gymnastikforening sidder med i den lokale styregruppe som repræsentant for foreningerne. Men det tillægges ikke større betydning for hendes praksis. Det, der optager foreningen, er, hvordan de får børn ud i foreningerne. Formanden siger:

Jeg har oplevet det her samarbejde som noget underligt noget. Fra kommunens side har de haft sådan en forsøgsordning i nogle år og rigtig mange af de her penge er gået til, at nogle medarbejdere har siddet og lavet foldere – men det er jo ikke særlig aktivt – og hvor kommer de foldere hen? Dem ser vi kun, hvis vi er til en eller anden samtale på kommunen, og det er jo ikke særlig tit vi er det.

Instruktøren følger op og siger: ”Jeg var til møde i den lokale styregruppe. Jeg får en masse at vide om handlingsplaner. Kan det bruges i praksis: Nej! Jeg mangler en sundhedsplejerske og noget bedre PR, som vi ikke kan gøre. Det beskriver Middelfart kommunen som en betonagtig kommune. Der er lang vej, og det tager lang tid at komme igennem. Og så er projektet slut.”

Således er der stor forskel på graden af frustration i foreningerne over samarbejdet med kommunen. Det går fra beskrivelser af gode kommuner med et allerede etableret samarbejde til det, der betegnes som betonagtige kommuner, hvorfra der savnes handling i praksis. Foreningernes brug af ordet ’kommunen’ dækker ikke over kommunens nøglepersoner, som de generelt oplever som engagerede. Kommunen er en mere overordnet diffus instans, der ikke kan lokaliseres til en person. Det er strukturer og processer, der er ’kommunen’. Der er en tydelig sammenhæng mellem graden af frustration og oplevelsen af dialog med kommunen. Når der er en dialog mellem de to parter, er der knap så stor frustration over den manglende

rekruttering af børn. Der er en tendens til, at frustrationen over forløbet er størst, hvis der ikke er dialog mellem forening og kommune. Og den er størst, hvor foreningerne tilbyder særlige hold, der venter på at komme i gang.

Nyborg kommune og Odense kommune har dialog med foreningerne og er vant til at samarbejde, og der udviser foreningerne undren over manglende rekruttering, men ikke frustration. Omvendt i Kerteminde kommune og Middelfart kommune, hvor frustrationen er stor, og hvor de beskriver kommunen som 'betonagtig'. Foreningerne i Svendborg kommunen synes, at det går langsomt i kommunen, og det er nærmest en klods om benet, siger de. Særligt Ollerup Gymnastikhøjskole har været frustreret, fordi højskolen tilbyder et særligt hold for målgruppen. Skjold Rollespilsforening synes, at det har mindre betydning, fordi de alligevel sluser dem ind på eksisterende 'hold', og dermed er Grib Chancen børn en gevinst og ikke et tilbud, der står standby. Fælles er dog uanset oplevelsen af samarbejdets karakter, at foreningerne undrer sig eller frustreres over den manglende rekruttering af børn fra målgruppen.

Rekruttering – Kommune: Hvor er børnene?

Det er tilsyneladende forventet, at der midtvejs i det treårige forløb er rekrutteret børn til foreningernes tilbud – enten til at sluse ind på eksisterende hold eller til fylde op på etablerede særlige hold.

I foreningerne i Middelfart har de erfaringer med at have lukkede hold for denne målgruppe, men i år – efter de er gået med i Grib Chancen – har der ikke været børn til holdene. De har altid haft svært ved at få børn til holdene, men med en intens sundhedsplejerskes indsats er det lykkedes. I Fjeldsted-Harndrup Gymnastikforening er holdet ikke 'oppe at køre', men det er det i MG&BK. De har dog ikke fået børn via kommunen. Holdet er i gang med ca. 7 børn. Fjeldsted-Harndrup Gymnastikforening peger på den væsentlig problemstilling, at der pt. ikke er en sundhedsplejerske i området pga. nedskæringer. Foreningen har selv forsøgt sig med rekruttering og fortæller, at de børn, de skal have fat i, læser ikke annoncer fra gymnastikforeningen. Og det er netop dér kommunen skal hjælpe, for foreningen vil kunne nå denne målgruppe. Foreningen har selv udarbejdet en særlig brochure for holdet og har delt den ud til skoler og ved den lokale læge. De lader skolerne selv om at dele brochuren ud til de rette børn. Men det har ikke givet resultat. De ved ikke, hvor meget skolerne gør ud af det, men skolerne giver udtryk for, at de synes, det er en god idé. Instruktøren i foreningen har endvidere inviteret sig selv til et lærermøde og har præsenteret holdet. Det skal nævnes, at der er en tæt relation mellem den lokale skole og gymnastikforeningen i Fjeldsted Harndrup. Instruktøren og formanden er selv tidligere lærere på skolen og har stadig tæt kontakt dertil, så børnene kender dem.

BR66 i Kerteminde kommune er ligeledes frustrerede over, at der ikke sker noget i praksis i forhold til, at børn rekrutteres og bliver aktive i foreningerne. "Det var meningen, at sundhedsplejerskerne og kommunen skulle hjælpe med at finde børnene, men det er så os, der skal ud og fortælle om projektet. Vi har ikke nogen opbakning fra kommunen", fortæller de to formænd. De har selv taget initiativ til en dialog med kommunen ved at sende mail, men de modtager blot det, de oplever som en venlig afvisning med et svar om, at der arbejdes på sagen. Foreningen siger lettere fortvivlet: "Der er jo ikke noget Grib Chancen, og hvorfor melder kommunen ikke ud, at de ikke har tid og råd til det, og så lukker det." Odense Fægteklub, som heller ikke har fået børn rekrutteret via kommunen, har valgt ikke at deltage i kurser og

møder i Grib Chancen, så længe de ikke får børn derfra. Således 'spares' der på ressourcerne. Tilsyneladende betyder det også, at der ikke opleves de samme frustrationer, når foreningen ikke investerer så meget, før der kommer børn.

På Ollerup gymnastikhøjskole har de oplevet frustration i forbindelse med rekruttering, fordi de har brugt meget tid og energi på at få fat på sundhedsplejerskerne og på at etablere kontakt til skoler og ad den vej få børn til deres arrangement. Og de føler ikke, at de rigtigt er kommet i gang. De oplever nøglepersonen i kommunen som engageret, men oplever, at det halter med næste instans hos sundhedsplejerskerne, hvor rekrutteringen skulle finde sted.

I Nyborg Roklub og Nyborg Svømmeklub er der enighed om, at de selv har gjort meget ved fx at arrangere og deltage i åbent hus - for et meget lille antal nye medlemmer. De foreslår andre måder, som de tror kunne fungere bedre, fx arrangementer for skoleklasser. Rekruttering er en ressourcemæssig stor opgave for foreningerne.

Grib Chancen fra nøglepersonerne i kommunens perspektiv midtvejs i forløbet

Formålet med projektet

Ligesom hos foreningerne er der flere formål og motiver med Grib Chancen i kommunerne. De fordeler sig mellem et **arbejdsrelateret motiv** og et **personligt motiv** for nøglepersonerne: Jf. førstnævnte drejer det sig om formål som at få overvægtige børn sluset ind i foreningerne og derfor få et samarbejde i gang med foreningerne (Nyborg, Faaborg-Midtfyn, Svendborg). Et andet formål der nævnes er at få netværk med andre kommuner og dermed lære af hinandens erfaringer på området (Kerteminde). Anderledes konkret er Odense kommune, der svarer, at de mangler et tilbud til 'Fanø-børnene' (et særligt tilbud for overvægtige børn i kommunen), og at foreningerne selv har forsøgt at ramme målgruppen, uden at det er lykkedes. I Nyborg kommune har der også været en konkret efterspørgsel fra sundhedsplejerskerne, og da Grib Chancen kom som tilbud, meldte man sig til projektet.

Når dette er sagt ligger der også personlige motiver hos nøglepersonerne for at yde en indsats i projekt Grib Chancen, og det har betydning, da der som nævnt ikke er afsat særlig tid og ressourcer til dem til denne opgave i deres arbejde. Nøglepersonerne er motiveret af deres kendskab til foreningslivets fællesskaber og det, som det kan bidrage med af glæde for børn og unge. Fx siger nøglepersonen i Faaborg-Midtfyn kommune, at hun har 'ildsjælen' med, for ellers var projektet lukket i deres kommune. Hun ved, hvor meget det giver børnene at være med i det sociale fællesskab. Hun fremhæver alle de andre ting, foreningslivet også giver, og ikke bare fysisk aktivitet. Svendborgs kommunes nøgleperson er selv frivillig instruktør i en forening og ser det som en vigtig opgave for hende at give de gode erfaringer, hun selv har fra foreningslivet, videre.

Fra ideer og intentioner til udfordringer om rekruttering og prioritering

Undersøgelsen af Grib Chancen har forløbet over en længere periode, hvor vi har fulgt projektet, hvilket giver mulighed for at se udviklinger og processer. I begyndelsen af september 2009 var der et netværksmøde mellem nøglepersonerne i kommunerne. Det lå lige før, man projektet rent aktivitetsmæssigt skulle gå i gang – hvor børnene skulle rekrutteres og begyn-

de i foreningerne. I slutningen af november 2009 deltog evaluator i endnu et netværksmøde og udførte de første fokusgruppe interviews med nøglepersonerne. I denne periode skete der en forandring i holdningen til projektet fra optimisme og bred interesse fra kommunernes foreninger til en erkendelse af, at tålmodighed er en dyd og at man må prøve sig frem med forskellige metoder i rekrutteringen.

Odense kommune fortæller i september 2009, at de ville tage udgangspunkt i Fanø-projektet² og i de aktiviteter, som børnene kan lide, fx Amerikansk fodbold. Odense har 11 foreninger, der er interesserede i at deltage. De har i styregruppen selv udarbejdet en folder, der præsenterer de aktiviteter, som kommunens foreninger kan tilbyde børnene. Målgruppen i Odense kommune består af 250 børn og unge, hvoraf 50 kan komme til Fanø. De vil 'screenere' børnene i forbindelse med Fanø projektet. I november er der én forening i kommunen, der har et barn fra Grib Chancen, der måske starter på holdet, og derudover har foreningen selv rekrutteret fire. Ingen af de øvrige 11 foreninger har aktiviteter med børn fra Grib Chancen. Ved interviewet af nøglepersonerne i november 2009 fortælles det, at der i de fleste foreninger ikke er kommet børn fra projektet. Sundhedsplejerskerne screener børn på skolerne, og man håber, at der er børn til foreningerne efter jul. Der antydes en uoverensstemmelse mellem foreningernes 'cyklus' (dvs. hvornår det opstarter nye hold) og sundhedsplejerskernes screeningsrunder på skolerne. Odense kommunes nøgleperson har til dagligt et tæt samarbejde med foreningerne. De ser 'Fanø-børnene' som de primære aftagere af Grib Chancen tilbud. Hun er tålmodig og erkender, at de må helt ud til børnene for at få dem rekrutteret.

Nyborg kommune fortæller ved netværksmødet den 7. september 2009, at de har planlagt åbent hus med foreningerne. Og de har kontakt til 7 foreninger, herunder roklubben, der er interesseret. De håber på at rekruttere de overvægtige børn gennem sundhedsplejerskerne. Det viser sig, at det første af de to åbent hus arrangementer er velbesøgt, fordi en skolelærer i området har gjort det obligatorisk i forbindelse med undervisning. Ved det andet arrangement kommer der ikke nogen. Ved mødet i november er nøglepersonen optaget af samarbejdet med foreningerne i kommunen og rekrutteringen af børn. Der er en relativ stor styregruppe i kommunen, men det er primært nøglepersonens projekt. Det er nyt for hende at samarbejde med foreninger.

Faaborg-Midtfyn kommune har 5 foreninger der har interesse i at deltage i projektet (bl.a. judo, gymnastik og svømning). Kommunen er også breddeidrætskommune. Det vil sige at børnene, der er i målgruppen for Grib Chancen, indsluses på holdene uanset om de er inaktive eller overvægtige. På trods af denne umiddelbare interesse meddeles det på netværksmødet den 29. november, at det har været svært at komme i dialog med foreningerne, der ikke vil deltage i Grib Chancen, fordi det kan være forvirrende, når de også er breddeidrætsforeninger. Nøglepersonen fra kommunen oplever det som "et enmandsprojekt fra min side". Hun har stor indsigt i foreningslivet og har i sine øvrige arbejdsopgaver et tæt samarbejde med kommunens foreninger.

Kerteminde kommune fortæller ved netværksmødet i september, at de har haft problemer med at få styregruppen op at stå. Og sundhedsplejen har de ikke kunnet få med i projektet. Kulturforvaltningen vil meget gerne. Den oplever dog, at målgruppen er socialt udsatte børn, så der følger meget mere med end vægtproblemer og usund levevis. Grib Chancen tænkes

---

2 Fanø-projektet er et kommunalt tilbud for kommunens overvægtige 5. klasses børn om et 6 ugers ophold på Fanø, hvor de får en aktiv hverdag med sund kost og motion.

som en del af et samlet ”koncept” i kommunen, hvor man også har et ’professionelt’ projekt.

Processen beskrives som en ”tung dans”, fordi sundhedsplejen har været igennem massive nedskæringer. Der er stor opbakning fra politisk side. Således beskrives status ved netværksmødet i september. Tre måneder senere, i november, beskrives de samme udfordringer, og der er heller ikke i Kerteminde kommune rekrutteret børn via Grib Chancen til foreningerne.

Ved netværksmødet i september fortæller nøglepersonen fra **Svendborg kommune**, at hun er ved at overdrage sin rolle pga. forestående barsel. Hun har haft et første møde med foreninger, og 6-7 foreninger er interesserede (fx rollespil, volley, håndbold, fodbold og amerikansk fodbold). De forskellige foreninger tilbyder hhv. integrerede og lukkede hold. Det fortælles, at sundhedsplejen vil udarbejde en handleplan og dér skrive Grib Chancen ind som et tilbud til overvægtige og inaktive børn. Det er primært sundhedsplejen, der skal rekruttere. Ved netværksmødet i november er der kommet en ny nøgleperson til. Hun fortæller, at der er tre foreninger med: Ollerup Gymnastikhøjskole, en rollespils forening og Amerikansk fodbold. Det fortælles ligeledes, at det er svært at få børn rekrutteret. I øvrigt er det også en udfordring at få samlet styregruppen, så også i Svendborg kommune hviler projektet mest på nøglepersonen.

Middelfart kommune fortæller ved netværksmødet i september lidt den samme historie som i Kerteminde kommune. Dvs. det har været op ad bakke med at få etableret en styregruppe. Der er i kommunen to eksisterende foreningshold som er efterkommere fra MoveOn projektet ’Svedperlerne’ og ’MG&BK’. Ved netværksmødet i november fortælles det, at der har været afholdt åbent hus og der er brugt mange ressourcer på at reklamere for projektet, blandt andet en avisannonce til 10.000 kr. Alligevel kom der ingen børn til arrangementet.

En lille opgave blandt mange andre – et soloprojekt for nøglepersonerne

Grib Chancen er et lille projekt ude i kommunerne. Det prioriteres af de interviewede nøglepersoner, men tilsyneladende ikke af andre i kommunerne. Det er et nicheområde blandt mange andre i både sundheds-, kultur- og børne- og ungeforvaltningerne. Arbejdsopgaver relateret til projektet varetages, når der er tid til det, og det prioriteres periodisk (Nyborg kommune). Svendborg kommune er mere konkret og siger: ”Det fylder ca. 5 timer om ugen, men det er mig, der er interesseret og engageret i at prøve og gennemføre det. Min forvaltning vil gerne have resultater, men engagement og penge investeres der ikke i det.” Ligeledes siger Kerteminde kommune, at det er meget lidt tid, de bruger på det. De arbejder på samarbejdet mellem ’Kultur og Fritid’ og ’Børn og Unge’. I Kerteminde kommune er det en udfordring at få sundhedsplejerskerne med, fordi de er ramt af store nedskæringer. Et interessant eksempel på, hvorledes det er et soloprojekt for nøglepersonerne kommer fra nøglepersonen i Faaborg-Midtfyn kommune, hvor nøglepersonen fortæller: ”Fra min øverste leder er det ok, jeg bruger noget tid på det [Grib Chancen]”. Det er altså ikke forventet og krævet af den øverste ledelse – det er ’ok’, hun bruger tid på det.

I Kerteminde kommune er sundhedsafdelingen nedlagt, og alle pengene inddraget. Det har stor betydning for sundhedsplejerskerne rolle i projektet. Det har været svært at få sundhedsplejerskerne til at se projektet som en god idé, når de står midt i nedskæringer, fortæller nøglepersonen fra kommunen.

Projektet ser ud til at være nedprioriteret i kommunerne, hvilket styregruppernes måde at fungere på illustrerer. Styregruppen fungerer godt i Odense kommune, hvor den kun består af

to personer, der sidder i samme forvaltning. Den ene har kontakt til foreningerne, og den anden har kontakt til sundhedsplejerskerne. Der er således en klar opgave- og ansvarsfordeling mellem de to personer i styregruppen. Og dermed et partnerskab mellem de to om at løse en fælles opgave, at få overvægtige børn til at være aktive i foreningerne.

Generelt har alle nøglepersonerne taget de arbejdsopgaver, det indebærer at være med i Grib Chancen. Med undtagelse af Odense kommune er opgaverne ikke fordelt mellem personerne i styregruppen. I Svendborg kommune har de en stor styregruppe, men da nøglepersonen sidste gang indkaldte til møde, kom der kun én, og siden da har hun holdt separate møder med medlemmerne af styregruppen. Der er således en tendens til, at ikke er prioriteret særligt højt hos ledelsen i kommunerne og fra politisk side. Og derfor opleves det som et soloprojekt for nøglepersonerne.

Kendskab til foreningskultur et solidt udgangspunkt for samarbejde

I Faaborg-Midtfyn kommune har nøglepersonen i tidligere projekter arbejdet sammen med foreningerne, og hun bruger sine erfaringer derfra i Grib Chancen. 'Jeg ved godt, hvilke foreninger og hvilke formænd jeg skal gå til'. Svendborg kommunes nøgleperson siger dog omvendt, da hun er ny i hendes stilling og ikke kender lokalområdet, at hun mangler kendskab til lokalrådets foreninger. Foreningsliv generelt har hun dog stor personlig erfaring med, hvilket hun ser som en styrke. Nøglepersonen fra Odense kommune har tæt kontakt til foreningerne i sine andre daglige arbejdsopgaver, og det ser hun som en stor fordel, fordi hun kender til deres kultur, liv og udfordringer.

Kommunerne beskriver på nuværende tidspunkt ikke deciderede samarbejder med foreningerne om Grib Chancen. Det er primært information fra nøglepersonerne og ud til foreningerne (Nyborg, Kerteminde, Svendborg). Men det varierer også i de forskellige kommuner, alt efter hvor de er i processen. Nyborg kommunes nøgleperson oplever samarbejdet som en dialog med foreningerne og som et reelt samarbejde om at få åbent hus arrangementerne op at stå.

Nøglepersonen fra Svendborg kommune siger om foreningerne: "De er jo svære, fordi de gerne vil have en masse hjælp – både til at finde instruktører og andet. Vi vil gerne støtte op, men de skal selv det økonomiske i det. Vi vil godt fortælle, hvor de kan søge økonomiske midler, men de skal selv gøre det. Det gør, at der er nogle foreninger, der ikke vil." Den udtalelse peger på ressourcemæssige begrænsninger i forhold foreningernes involvering i projektet.

Grib Chancen fra projektlederens perspektiv midtvejs i forløbet

Projektlederen i Grib Chancen er, som den eneste, fuldtidsansat til at varetage ledelsen af projektet. Derfor fylder projektet naturligvis hele hendes arbejdsliv. Hun har en idrætsfaglig baggrund med en master i 'Idræt og Velfærd'. Hun har erfaringer fra tidligere projektledelse og fortæller, at hun har lyst til arbejdsopgaver, der stiller krav til at tænke i udvikling og kreativitet. Hun er meget engageret og dedikeret til sit arbejde. Hun fremstår altid meget velforberejdet og struktureret med power point præsentationer, modeller og kopier til uddeling.

Hun mener, at formålet med projektet er, at give børn, der har haft det svært, en ny chance, for at få en bedre hverdag og et bedre liv. Hun bliver motiveret af at have muligheden for at give alle chancen. Men derudover er hun også motiveret af at skabe og udvikle nyt og være

med til at se det blomstre og at gro. Hun fortæller, at hun har udviklet en grundmodel, som der arbejdes ud fra, men at den forandrer sig undervejs. Det, synes hun, er spændende. Således en todelt oplevelse af formålet – ét der grunder i omsorg for målgruppen, et andet der handler om hendes personlige arbejdsliv.

Når projektlederen beskriver status for projektet og hendes rolle, fortæller hun, at alle styregrupperne i kommunerne har været i gennem en åben projektbeskrivelse og har kunnet respondere på chef-niveau. Så har hun udviklet en grundmodel på baggrund af BUP modellen, som projektet er blevet organiseret ud fra. I nogle kommuner har de involveret sig med det samme, og andre steder har det cirkuleret lidt, før de har involveret sig. Hun har forberedt kommunerne på møder, hvor der er blevet undervist i partnerskaber, og de har kunnet give input til projektet.

Projektlederen har besøgt alle styregrupperne og har undersøgt 'markedet' for lignende projekter for at drage erfaringer derfra. Hun har arbejdet for at få en dialog med den lokale styregruppe og med foreningerne. Endvidere har hun afholdt procesmøder med styregrupperne, hvor hun kom med en ramme for arbejdet i styregruppen, som så selv skulle formulere mål, rollefordeling, handlingsplan mv. Målet dermed var at nå frem til en handlingsplan og et årshjul for projektet. Dette er gennemført i alle de involverede kommuner, men med forskelligt fokus. Projektlederen synes, at det har givet dem et godt skub. Svendborg kommune og Nyborg kommune har gennemført et procesmøde med foreningerne med fokus på forventningsafstemning.

Projektlederens refleksioner over projektets forløb

Projektlederen sad med ved interviewet med nøglepersonerne i de respektive kommuner, og hun reflekterede efterfølgende over det i et telefoninterview. Hun oplevede, at nøglepersonerne har taget projektet til sig. Men hun havde også indtryk af, at de havde svært ved at forankre projektet i styregruppen. Hun troede, at store styregrupper var en fordel, men efter interviewet har hun erkendt de udfordringer, det giver i praksis.

Hun hæftede sig ved, at der ikke var nogen af nøglepersonerne, der nævnte, at det var en politisk beslutning i deres kommune. Hun tror imidlertid, at er vigtigt for forankringen af projektet, at det har en politisk opbakning.

Hun fortæller om forløbet i projektet, at hun ikke er blevet modløs over de udfordringer, projekter står overfor. Hun fortæller, at hun er blevet overrasket over, at de andre parter spiller med. 'Det motiverer mig', siger hun. Hun synes vejen har været lang, men at det er lykkedes. Det er lykkedes på tegnebrættet, men det der er det svære, er at få det til at lykkes i praksis.

Projektlederen har forståelse for, at nøglepersonerne i kommunerne har rigtig meget andet at se til i deres arbejde. Og hun forsøger at gøre alt, hvad hun kan for at lette deres arbejde. De skal opleve, at det er en gevinst at være med i Grib Chancen. De har ikke lige så god tid til at reflektere over projektet eller tage på konferencer osv., og derfor er det hendes opgave 'at fodre dem med det, jeg bliver klogere på', siger hun. Hun erkender dog at det kan være et rigtig stort problem i forhold til forankringen, og hun reflekterer over, hvordan det kan løses. Hun overvejer, om den centrale koordinerende funktion kunne gå på skift mellem kommunernes nøglepersoner.

Partnerskabet

Interviewene viser, at der er særlige udfordringer og trusler imod ikke bare forankringen af projektet, men i forhold til projektets fortsættelse:

- For foreningernes vedkommende er der den manglende forståelse for kommunernes arbejdsgange.
- Men omvendt er der også manglende prioritering i kommunerne af projektet, hvilket kan forklare den oplevelse, foreningerne har af, at det går langsomt. Nogle foreninger er i tvivl om, hvorvidt projektet overhovedet er i gang i kommunerne.
- Derudover er det en særlig udfordring, at der er modstridende forventninger til projektet, hvilket de forskellige formål med deltagelsen i projektet afspejler. Fx i Kerteminde kommune, hvor foreningerne forventer, at kommunen prioriterer indsatsen ved at give dem gode haltider, og at sundhedsplejen sørger for rekrutteringen af børnene. I kommunen er der imidlertid mere fokus på det tværgående netværk i kommunen, som man ønsker erfaringer med.
- En anden udfordring er, at flere af kommunerne ikke har tilstrækkelig forståelse for foreningernes muligheder inden for de begrænsede ressourcer, de har. I de traditionelle idrætsforeninger er der en fast struktur og måde at gøre tingene på, og fx rekrutteringen sker ved et årligt opslag om sæsonens udbudte hold. Derudover er der meget afhængigt af faciliteter, og de bliver ikke 'ødslet' væk på hold med få deltagere. Det er de hold, der trækker flest deltagere, som får de attraktive tider. Og den målgruppe, Grib Chancen ønsker at rekruttere, er ikke særlig motiveret for idrætsaktiviteter i foreningerne, og hvis tidspunktet for aktiviteterne ikke er attraktive, så kommer de slet ikke.

Det er som regel en forudsætning for, at et partnerskab kommer til at fungere, at begge organisationer har vilje og evne til at tilpasse eksisterende arbejdsgange og strukturer dertil. Der er på nuværende tidspunkt midtvejs i projektets treårige forløb ikke etableret et egentligt partnerskab mellem foreninger og kommuner, forstået som 'en struktureret, gensidigt forpligtende og dialogbaseret samarbejdsform, der ved at kombinere deres ressourcer og kompetencer arbejder sammen for at løse en konkret problemstilling', i dette tilfælde at få overvægtige 10-14årige aktive i foreningerne.

Men hvorfor er dette ikke sket. En mulig forklaring er, at der er uoverensstemmelse mellem mål og forventninger ved parternes indgåelse i projektet. Det er sandsynligt, at partnerskaberne havde været mere udviklet, hvis der fra alle parter side havde været større fokus på at få etableret et partnerskab – og ikke alene at få rekrutteret børn til projektet og igangsat aktiviteter for disse børn. Det er en gængs skelnen mellem proces mål og resultat mål. Ved alene at fokusere på resultat målene og den manglende opfyldelse deraf, har foreningerne fejlagtigt fået indtryk af, at kommunerne ikke er i gang. De er i gang med en proces, der bare tager lang tid.

Der er som nævnt i teori afsnittet især fire vigtige forudsætninger, som skal være opfyldt for at få partnerskaber til at fungere. For det første har de *overordnede politiske rammer/vilkår for etablering af partnerskaberne* betydning, når der skal etableres partnerskaber. Fx de vilkår som kommuner og foreninger har for at indgå i et samarbejde i den enkelte kommune. Analysen i del 2 viser, at kommunerne har nogle prioriteringsudfordringer, hvis det skal lyk-

kes med at partnerskaberne mellem kommuner og foreninger til at fungere. Kommunen som må 'ville' et projekt som Grib Chancen, hvis det skal lykkes. Det er ikke nok, at enkeltstående personer i form af nøglepersoner har ansvaret. Foreningerne og kommunerne skal ses i to forskellige perspektiver: Det organisatoriske og generelle og det personlige og specifikke. De interviewede repræsenterer begge perspektiver. Og der er tydelig forskel mellem deres personlige prioritering og den generelle prioritering af projektet i kommunen. Det samme gør sig dog også gældende i nogle foreninger, fx i BR66, hvor der er en intern kamp om haltider, som afspejler foreningens prioriteringer. Hold med flest deltagere får den bedste haltid – ikke hold for den målgruppe, som Grib Chancen arbejder for, hvis der kun er få deltagere.

For det andet er *den lokale kontekst* en faktor, der har en betydning. Partnerskabet afhænger bl.a. af forholdet mellem lokalområdet og foreningen, hvilken rolle foreningen spiller i lokalsamfundet, og hvad der generelt karakteriserer lokalsamfundet. Dette viser sig i fx Middelfart kommune, hvor et område omkring Fjelsted-Harndrup ikke har en sundhedsplejerske, der kan rekruttere børnene til den lokale forening, og derved er den lokale kontekst en stærkt begrænsende faktor for partnerskabets succes. Særligt deres tidligere erfaringer med samspillet med den lokale sundhedsplejerske viser, at det kan lade sig gøre i dette lokalområde. Man må tage udgangspunkt i den lokale kontekst og i de muligheder, som den lokale kultur har. Når der i Nyborg kommune fx er etableret et Idrætssamvirke, kan det undre, at dette ikke i højere grad benyttes. Sådanne lokale faktorer overses, hvis man følger mere 'teoretiske' modeller for samarbejdet.

For det tredje er *organisationsformen* betydningsfuld for partnerskabet, dvs. det afhænger også af organisatoriske forhold, såsom hvilken type forening den lokale idrætsforening er. Er det en aktivitets- /disciplinorienteret forening, idé baseret forening eller en mere lokalt orienteret forening. Er det forhold, der er taget i betragtning under overvejelserne om, hvilke foreninger der egner sig til at indgå i et sådant samarbejde? Interviewene og ovenstående viser, at der er store forskelle på, hvordan foreningerne forholder sig til og indgår i samarbejdet med kommunen, som kan skyldes forskellige organiseringsformer.

Endelig afhænger partnerskabet i høj grad af *aktørerne/ personerne*, dvs. hvilke personer der engagerer sig deri. Det er tydeligt, at både i foreningerne og i kommunerne er det særlig engagerede personer, der deltager i Grib Chancen, og dette engagement er mere eller mindre fraværende hos deres kollegaer i samme organisation.

Vi ser også forskelle på, hvad der motiverer de enkelte aktører til at engagere sig i partnerskabet. Foreningerne vil gerne have medlemmer og forventer sig dette af deres deltagelse, mens kommunerne også har et ønske om at udvikle interne samarbejdsrelationer. De er dog fælles om at fokusere på målet frem for vejen hen til målet. Ved indgåelsen af partnerskabet sker der forandringer, og de enkelte aktører må nødvendigvis være omstillingsparate overfor nødvendige tilpasninger – det er forsøgt gjort ved at 'opkvalificere' foreningerne (instruktører og ledere) om aktiviteter og kost for målgruppen. Det kunne tænkes, at et større fokus på evnen at samarbejde på tværs af sektorer havde fremmet processen. I kommuner, hvor der er etableret et samarbejde, og det er en del af kulturen, er samarbejdet mindre frustrerende – selvom man heller ikke der har formået at få rekrutteret ret mange børn - og dermed er der mindre risiko for, at projektet opgives.

Det er dog værd at bemærke den enighed der er, om den problematiske rekruttering af børn fra målgruppen, og man kan undre sig over, hvordan sundhedsplejerskerne ser på dette,

da de nøglen til rekrutteringen. Har de interesse i projektet? Kender de til det? Og hvordan kunne man skabe en mere direkte kontakt mellem dem og foreningerne?

Forståelse, vilje og evner

Det ser ud til at alle parter har undervurderet omfanget af den indsats, det kræver at etablere et samarbejde på tværs af sektorer. Når det ikke er lykkedes at få rekrutteret ret mange børn fra målgruppen, er det 'de andre', der er skyld i det. Man er ikke opmærksom på, at de kan være relationen mellem partnerne, der er problemet.

Alle de interviewede udtrykker stor vilje til og interesse for at virkeliggøre de mål og aktiviteter, der gælder for projektet. Men der er en stor udfordring, at få kommunerne til at prioritere det og give projektet opmærksomhed. Det bør besluttes, at det er en 'skal' opgave, hvis en kommune siger ja til at deltage i projektet, og ikke blot en lille niche for en enkelt medarbejder.

Hver for sig mener de forskellige aktører i projektet, at de har evnerne og de rette kompetencer til at løse opgaven. Men undersøgelsen viser, at foreningerne har begrænsede ressourcer dertil. De mangler både tid og faciliteter i forhold til at have et tilbud på 'standby' – indtil der er børn til holdet.

Derudover peger undersøgelsen på betydningen af et solidt kendskab til hinanden, og at man involverer sig mere nærværende end dialog gennem informationsmails. Det skal være klart for foreningerne, at der er 'mer-arbejde' i et samarbejde og et partnerskab med kommunen. Det er en tidskrævende dialog, særligt i en opstartsfasen, som ligger udover tidsforbruget på aktiviteterne på et konkret hold.

Endelig bør fokuseres mere på de aktører, der skal rekruttere børnene til projektet: Især skolerne og sundhedsplejen.

Udfordringerne i projektet – en opsamling

Ud fra de tre parter forskellige perspektiver på projektet Grib Chansen er det klart, at der som altid i udviklingsprocesser er udfordringer og frustrationer. Der er ingen tvivl om, at der er enighed om projektets gode idé formål.

Midtvejs i projektets forløb har foreningerne og kommunerne følgende udfordringer, hvis projektet skal lykkes som tiltænkt:

Foreningerne:

- Oplevelse af et manglende engagement i kommunerne.
- Manglende rekruttering af børn – hvilket de ikke selv evner og forventer og derfor mener er kommunens ansvar.

Kommunerne:

- Manglende opbakning i kommunen på grund af den (lave) prioritering af arbejdsopgaven har i hverdagen. Projekter et i for høj grad et 'enmandsprojekt'.
- Manglende rekruttering af børn.

Projektlederen:

- Rekruttering og fastholdelse af børn.

Partnerskabet fungerer bedst i de kommuner, hvor foreningerne som har erfaringer med et samarbejde med kommunen. Det er endvidere i foreninger, hvor man vil sluse børn ind på de eksisterende hold, og så er det foreninger, hvor den kommunale nøgleperson er i dialog med dem. Realistiske forventningsafstemninger og kommunikation parterne i mellem kan reducere frustrationerne, som truer projektets fortsatte eksistens.

Ideer til at komme videre – små skridt

Der er ingen tvivl om, der er en 'forståelse' (dvs. opbakning) for et projekt som Grib Chancen hos alle aktører. Men ind imellem er der ikke sammenhæng mellem det man siger, og det man gør. Derfor er der tvivl om kommunernes reelle interesse for projektet. Der synes at mangle en vilje til at prioritere det som en opgave blandt sundhedsplejerskerne at rekruttere børn til projektet og en vilje til at give foreningerne de nødvendige faciliteter til aktiviteterne, etc. Det er en politisk og ledelsesmæssig beslutning.

For at øge forståelsen parterne i mellem må der fokuseres på dialog imellem dem. De bør besøge hinanden og tale med hinanden om, hvad de hver især forventer af at deltage i projektet. Herunder må der skelnes tydeligt mellem proces mål og resultat mål. Tilsyneladende fokuseres der for meget på resultat mål, hvilket giver oplevelsen af, at der slet ikke sker noget.

Følgende er blot nogle af de forudsætninger, som skal være opfyldt, hvis det skal lykkes at nå målet om "at igangsætte vedvarende aktivitetstilbud med motion og sund kost for *alle* 10-14årige overvægtige/ svært overvægtige børn og unge på Fyn"

- Børnene har lyst til at deltage i aktiviteter i foreningen.
- Sundhedsplejersker og skoler finder det meningsfuldt at børnene begynder aktiviteter i foreningen og prioriterer at rekruttere dem.
- Politikere i kommunen prioriterer projektet.
- Kommunens ledelse gør opgaver relateret til projektet til 'skal' opgaver for de ansatte.
- En organisationsstruktur etableres omkring disse børn.
- Der opbygges en dialog mellem forening og kommune.
- Foreningerne prioriterer disse hold for denne målgruppe.
- Instruktørerne får de nødvendige kompetencer til at stå for aktiviteter for denne gruppe børn.

Evalueringen sidst i projektføreløbet

Introduktion

I dette afsnit præsenteres resultaterne af den afsluttende del af evalueringen Grib Chancen, som blev gennemført i efteråret 2011 samt januar og februar 2012. Slutevalueringen af projektet tager udgangspunkt i midtvejsevalueringen og undersøger, hvordan projektet har udviklet sig sidenhen.

Formål, metode og teoretisk ramme for undersøgelsen har ikke ændret sig og er beskrevet i introduktionen til midtvejsevalueringen. Metodisk er der foretaget få justeringer, som beskrevet i del 1 i afsnittet "Overblik over data".

Grib Chancen fra projektlederens perspektiv

Forløbet – fra mål til procesorientering

Ifølge projektlederen har projekt Grib Chancen flere steder udviklet sig en del siden midtvejsevalueringen. Udviklingen tilskrives til dels midtvejsevalueringens fund og til dels de udfordrende projektprocesser. Projektet har udviklet sig forskelligt i kommunerne. Mens to kommuner har forankret projektet, har udviklet det i nye retninger, og nogle har sat det helt i bero. Projektlederen mener, at midtvejsevalueringen overvejende har bidraget positivt, men udfordrende projektprocesser har bidraget negativt til projektets udvikling.

Midtvejsevalueringen har været med til at indskærpe hendes og de øvrige parters fokus på centrale faktorer i projektet. Flere kommuner er på baggrund af kritikken fra midtvejsevalueringen blevet mere opmærksomme på, at et projekt som Grib Chancen er tids- og ressourcekrævende samt fået mere fokus på vigtigheden af kommunikationen med foreningerne.

"De kommuner, der har ressourcerne, er blevet mere arbejdsomme og knokler på, mens dem som ikke har ressourcerne, er blevet mere perifere ( ) Nogle har altså brugt kritikken positivt."

(Projektleder)

Projektlederen mener, at midtvejsevalueringen kom som et slag i maven på en del af de involverede. En lang række udtalelser og konklusioner blev oplevet som meget kontante, hvilket skabte uro.

"Mange gav nogle udsagn, som ikke var direkte positive om hinanden i det her partnerskab, under midtvejsevalueringen. Det kom til at virke lidt demotiverende på nogen. Så siden midtvejsevalueringen har jeg prøvet at bruge det positivt, og nogle kommuner er kommet i bedre dialog med deres foreninger, specielt dem som var engagerede i forvejen."

(Projektleder)

Anbefalingerne fra midtvejsevalueringen er blevet anvendt som redskab til at optimere projektet og samarbejdet heri. Set fra projektlederens synspunkt har tre ting generelt ændret sig.

- For det første er målene og ressourcekravene blevet tydeligere for de involverede. Hun mener, at flere af de involverede parter er blevet overraskede over de krav der er til ressourceforbruget i projektet. Dette er der blevet sat mere fokus på, og der er lagt flere kræfter i projektet flere steder.
- For det andet har orienteringen ændret sig, så der i højere grad er fokus på processen. Projektlederen mener, set retrospektivt, at mange udelukkende var fokuserede mod at nå projektets mål frem for at have fokus på, at få projektprocessen til at fungere. Et forøget fokus mod processen har ifølge projektlederen skabt forbedrede muligheder for at nå projektmålene.
- For det tredje er netværket og samarbejdet blevet styrket flere steder. I flere kommuner har de involverede parter opprioriteret samarbejde og relationer, og derved er dialogen blevet bedre og respekten for/anerkendelsen af ”de andres indsats i projektet” er blevet større.

”Jeg kan se både foreningernes frustration og kommunernes udfordring. Foreningerne kæmper, og det gør kommunerne også, der kan jeg godt se, at kommunikationen mellem dem er vigtig, så begge parter, specielt foreningerne forstår, at kommunerne gør en stor indsats.”

(Projektleder)

Desuden ser projektlederen en udvikling i hendes egen rolle. Hun fungerer nu mere som proceskonsulent end som projektleder. Hendes eget fokus har, som de andre involveredes, vendt sig mod processen. *”Jeg er blevet mere fokuseret mod processen frem for at gå mere strømlinet mod målene”*. Projektleders mest centrale erfaring fra projektet er vigtigheden af, at man fastholder fokus på processen frem for målene.

Opnåelse af projektets mål

Selvom det ikke er alle målene for Grib Chancen, der er opnået, ser projektlederen på projektet som en succes på andre planer. Det overordnede succeskriterium var, at der ved projektets afslutning var *”etableret minimum 30 initiativer for primærmålgruppen, som har eksisteret i minimum et år, og som forventes at kunne videreføres i forankret form”*.

Ifølge projektleder er dette mål delvist nået, da der er knap 30 tilbud, men meget få af disse er forankret. Der er etableret *”en fælles koordineret og helhedsorienteret indsats på Fyn”*, men det er ikke lykkedes at få inkluderet målgruppen af *”overvægtige/svært overvægtige børn og unge”* i tilfredsstillende grad.

Projektlederen påpeger, at projektet har givet de involverede nye erfaringer med projekter på tværs af sektorer, som kan være gavnlige fremadrettet.

Desuden har projektet skabt et øget fokus på målgruppen i både foreninger og kommuner, som kan fostre nye tiltag. Projektlederen mener endvidere, at projektet har åbnet øjnene på de involverede for, hvor mange ressourcer det kræver at opnå succesfulde partnerskaber og gennemføre et projekt som Grib Chancen.

Endelig peger projektlederen på, at der er skabt netværk mellem kommuner og foreninger, der kan lette fremtidige samarbejder og/eller partnerskaber forskellige sektorer imellem.

Partnerskab og samarbejde

Projektleder siger, at hun igennem hele projektet har følt, at hun har haft et godt og konstruktivt samarbejde med alle parter. Som den eneste i projektet har hun via sin position mulighed for at se tingene fra både foreningernes og kommunernes synsvinkel. Projektleder har derfor været i berøring med udfordringer fra ”begge lejre” igennem hele projektperioden. Efter midtvejsevalueringen har hun, som nævnt, fungeret både som projektleder og proceskonsulent for at skabe større gensidig forståelse de involverede parter imellem. Projektlederen udtaler, at projektet har haft gavn af et øget fokus mod gensidig forståelse i nogle kommuner, mens samarbejdet har været i hårdknude i andre. Hun tilskriver både de enkelte involverede og de lokale rammer betydning for, hvordan det er lykkedes at succes med samarbejdet på tværs af sektorer. Hun mener, at den ekstra indsats fra enkeltpersoner har været essentiel for projektets lokale succeschancer.

“Det er vigtigt at have fokus på processen og finde dedikerede mennesker. Man skal være villig til at gøre en ekstra indsats i projekter som dette både som forening og som nøgleperson. Der hvor jeg kan se, at det lykkes, det er der, hvor der bliver gjort noget udover det normale. ( ) Det er rigtigt, rigtigt person og rammebestemt, det kan nok ikke undgås i sådanne projekter.”

(Projektleder)

Som påpeget i midtvejsevalueringen har samarbejdet på tværs af sektorer været mest succesfuldt i de kommuner, der har tidligere haft samarbejde med foreninger. Desuden har de enkelte kommuners ressourcer og nøglepersonernes dedikation til projektet ifølge projektlederen været afgørende for projektets succes lokalt. I projektets sidste del, har hun oplevet, at den gode dialog, den personlige involvering og de personlige relationer på tværs af sektorer har været afgørende for samarbejdets succes. Det, der har udfordret samarbejdet, har været de involveredes forskellige arbejdstider, dårlig/manglende information parterne imellem og mindre engagerede nøglepersoner og foreningsfolk.

Selvom projektets mål ikke er nået, har projektet bibragt gode erfaringer. Projektlederen understreger blandt andet vigtigheden af erfaringer med netværksdannelse og pleje af netværk. Hun mener, at de involverede parter kan have fremtidig gavn af erfaringer med samarbejde på tværs af sektorer, samt af de netværk, der er blevet opbygget. Hun mener, at netværk på tværs af kommuner, på tværs af foreninger og kommuner og på tværs af foreninger kan danne grundlag for fremtidige samarbejder om lignende projekter.

“Det bliver interessant at se, om netværket i projektet kører videre, når jeg stopper.”

Projektlederen har specielt igennem den sidste del af projektet arbejdet meget for oparbejdelsen af netværk og relationer. Hun er usikker på, at parterne vil holde netværkene ved lige, når hendes ansættelse ophører, og hun ikke længere indkalder til møder og konferencer. Projektlederen arbejder på at overdrage det mødekoordinerende ansvar til kommunerne og/eller Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger.

Grib Chancen har taget sigte på at etablere partnerskaber, der defineres som *”en struktureret, gensidigt forpligtende og dialogbaseret samarbejdsform mellem forskellige sektorer,*

der ved at kombinere deres ressourcer og kompetencer arbejder sammen for at løse konkrete problemer, udvikle processer og/eller nye aktiviteter” (Høyer-Kruse m.fl. 2008). Projektleder har flere gange igennem projektperioden lagt op til en formalisering af partnerskaberne imellem foreninger og kommuner. Dette er dog ikke lykkedes.

“Mellem foreninger og kommuner er det måske for uvant med formaliserede partnerskabskontrakter. Jeg kan bare se, at de ikke har valgt at gøre det, selvom det er blevet præsenteret som en mulighed.”

(Projektleder)

Kommuner og foreninger har ikke ønsket at formalisere partnerskaberne. I stedet har de praktiseret uformelt samarbejde. Ifølge projektlederen har parterne ikke ønsket at formalisere samarbejdet og forpligte sig gensidigt overfor hinanden. I projektet findes både eksempler på, at den uformelle samarbejdsform har virket – og ikke virket. Om en større formaliseringsgrad ville have været mere formålstjenlig for projektets succes, kan projektlederen kun gisne om.

Forankring

Projektleder ser som nævnt projektet som en succes i flere henseender, selvom målene ikke er nået. Projektet er dog ikke ”forankret og kan videreføres” i alle kommuner umiddelbart efter projektperiodens afslutning. Dette var det overordnede succeskriterium for projekt Grib Chancen. Projektleder udtaler sig således om projektets forankring i de involverede kommuner.

”Odense kommune bruger ordet, at projektet er forankret. (...). I Nyborg vil jeg betragte projektet som forankret. (...). I Svendborg er der en projektansat, som forankrer det, indtil stillingen ophører, hvad der sker efterfølgende er svært at sige. I de andre kommuner er det mere tvivlsomt om projektet kommer til at eksistere.”

(Projektleder)

Folkene bag projekt Grib Chancen i Odense kommune og Nyborg kommune er de eneste, der betragter projektet som værende forankret. Projektleder udtaler, at flere kommuner ønsker at holde kontakt til projektet for muligvis at genoptage det senere hen. *”Flere kommuner er nu på vågeblus, men vil gerne holde linket til projektet. Der hvor man reelt kan sige, det kører, det er i Odense, Svendborg og i Nyborg”*. Projektleder peger på, at projektet hidtil har været afhængig af enkeltpersoner i både kommuner og foreninger med undtagelse af Odense kommune. Hun påpeger, at projektet kun kan leve videre under den forudsætning, at de lokale nøglepersoner bliver i deres positioner og fortsat brænder for projektet. For at sikre projektets forankring i det lange løb, må det nødvendigvis forankres hos ledelserne i både kommuner og foreninger.

“Der hvor projektet dækker bredere end bare en nøgleperson, eller hvis det bliver skrevet ind i et arbejdspostregi, der vil det kunne køre videre i kommunerne.”

(Projektleder)

“Skulle projektet forankres hos foreningerne fremadrettet, skulle det ikke være hos enkeltpersoner, men hos bestyrelserne, hos formændene. Det er noget kommunernes nøglepersoner skal være bevidste om at arbejde for.”

(Projektleder)

Projektleder giver udtryk for, at projektets eksistens er udfordret fremadrettet, undtaget i Odense kommune og Nyborg kommune, hvor det er forankret. For at Grib Chancen projektet skal have en chance for at blive selvkørende i de øvrige kommuner, vil det sandsynligvis kræve en projektleder og en koordinerende person. Derfor søger hun at inddrage Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger.

Grib Chancen fra foreningernes perspektiv

Forløbet – stadig skuffelse og frustration over få børn

De deltagende foreninger har forskellige oplevelser af projektføreløbet fra midtvejsevalueringen og frem til nu. Umiddelbart er det, som i midtvejsevalueringen, stadig tydeligt, at foreningernes forventninger til deltagelse i projektet er forskellige. Forskelle i forventninger til projektet er en af årsagerne til oplevelsen af udfordringer og frustrationer hos de interviewede. Forløbet har udspillet sig vidt forskelligt i de fem foreninger, men generelt udtrykkes skuffelse, fortvivlelse og frustration over projektets status.

Fællesnævneren for alle foreninger er, at manglen på deltagende børn skuffer. Foreningerne er klar til at modtage børn, har en til to børn på venteliste eller har ekstremt små hold i gang. Foreningerne oplever ikke, at samarbejdet mellem projektets aktører har forbedret sig meget siden midtvejsevalueringen. Samarbejdsudfordringen overskygges dog af udfordringer vedrørende mangel på rekrutterede børn. De interviewede foreningsfrivillige udtrykker eksempelvis deres oplevelser af forløbet fra midtvejsevalueringen og frem til nu således.

“Der er sket en afvikling i projektet fra midtvejsevalueringen og frem til nu, jeg har ingen elever.”

(Forening Middelfart kommune)

“Det har været en tung start, og det kører ikke andet end i teorien. Vi har ressourcerne linet op til det, vi har tiden afsat til det, og vi har instruktørerne afsat til det. Det er ikke nogen drastisk ændring. Vi havde i første omgang et hold med fire børn, nu har vi ingen hold, og kun et barn på venteliste.”

(Forening Odense kommune)

“Jeg havde regnet med at jeg skulle have et hold i år, men der kom ikke nogen. Forløbet har været godt fra DGI's side, men kommunens indsats har haltet.”

(Forening Kerteminde kommune)

Som belyst er foreningernes største udfordring den store mangel på deltagende børn. Foreningerne har viljen og ressourcerne til at forestå aktiviteterne, men kan ikke gennemføre dem uden børn.

”Vi har varerne, men der kommer ingen kunder i butikken”.

De foreninger, der har børn til et hold, har så få, at de ikke kan lave et godt, dynamisk aktivitetsudbud. Dette udfordrer projektets lokale eksistens. De foreningsfrivillige er generelt frustrerede over, at de sidder med et godt projekt, som de ikke har deltagere til at føre ud i praksis.

Rekruttering – kommune: hvor er børnene?

Som beskrevet er projektets største udfordring rekrutteringen af børn. Foreningernes forventning var helt tydeligt, at man igennem projektet kunne starte nye hold og/eller fylde eksisterende hold op. Nogle foreninger har overladt rekrutteringen helt til sundhedsplejerskerne, mens andre laver opsøgende arbejde, hvor de reklamerer for projektet. Fælles for alle foreninger er dog den ringe børnetilslutning.

De foreningsfrivillige peger på flere årsager til den ringe rekruttering. Fjeldsted-Harndrup Gymnastikforening i Middelfart kommune mener, at det skyldes, at en central sundhedsplejerske er gået af. FKS i Odense kommune peger på, at sundhedsplejerskerne i kommunen ikke udfylder deres rolle. BR66 i Kerteminde kommune bebrejder den kommunalt ansatte nøgleperson. Interviewpersonen i Nyborg roklub er tilfreds med Nyborg kommunes indsats trods meget ringe rekruttering. Ollerup Gymnastikforening mener, at foreningen selv kunne være mere aktiv frem for at overlade rekrutteringen til sundhedsplejerskerne alene.

”Vi har startet et hold op, som kører en gang om ugen og har instruktører. Vores største problem er, at vi kun har tre børn på holdet. Det er rigtigt svært at rekruttere børn, selvom vi laver events og reklamerer på skolerne. Vi vil rigtigt gerne lave events, reklamere og lave hold fremadrettet, hvis der kommer børn til aktiviteterne. (...) Jeg fornemmer ikke, at det link er der mellem sundhedsplejen og vores tilbud. Der kommer ikke en tilgang af nye børn.”

(Forening Svendborg kommune)

Nyborg Roklub udtaler som den eneste, at deres deltagelse i projektet ikke er truet af ringe børnerekruttering. Klubbens forventninger var ifølge interviewpersonen meget ydmyge, og derfor ser de på enhver tilgang til de eksisterende hold som en succes.

”Vi har kun fået to børn ind via projektet, hvoraf det ene er trådt ud igen. Vi kører dog videre som fra starten af, vi har ingen problemer med at køre det.”

(Forening Nyborg kommune)

Kommuner, sundhedspleje og foreninger har afprøvet flere forskellige tilgange til rekruttering. Ingen tilgang har endnu vist sig at være effektiv. De foreninger, som opretter hold decideret til Grib Chansen børn, finder generelt den manglende rekruttering mere truende for projektet, end de som søger at sluse Grib Chansen børn ind på eksisterende hold. Flere foreningsrepræsentanter udtaler, at det er udfordrende at have aktiviteterne klar, men ingen eller meget få børn at gennemføre dem med. Hvis projektet skal forankres, skal rekrutteringsudfordringen løses hurtigt, inden foreningerne kapitulerer og dropper deltagelsen i projektet.

Flere foreningsrepræsentanter udtaler, at deres vilje til at deltage i projektet er truet af at stå standby og afvente børn.

Partnerskab og samarbejde – for langt mellem forening, kommune og sundhedspleje

Foreningernes erfaringer med det kommunale samarbejde har meget forskellig karakter. I flere kommuner har midtvejsevalueringen skabt øget fokus mod processen og samarbejdet. Dermed er fokus ikke i så høj grad rettet mod opnåelse af projektets formelle mål. Nogle foreninger udtaler, at samarbejdet på tværs af sektorer er blevet styrket, og dialogen blevet bedre igennem processen. Overvægten af foreninger mener, at deres samarbejde med kommunen har været udfordret af mangel på ressourcer og kommunikation gennem hele projektet. Alle udtrykker stor tilfredshed med projektlederen og samarbejdet med denne. De mener, at Grib Chancen projektet er vel tilrettelagt og danner en solid base for deres arbejde.

“Jeg mangler samarbejdet med kommunen. Jeg tror gerne de vil, men de bliver nødt til at komme i gang, hvis projektet skal køre, når nu Grib Chancen holder op. Jeg synes, at vi har haft et rigtigt godt samarbejde med Grib Chancen, de har været ude og lave nogle rigtigt spændende ting ude ved os.”

(Forening Middelfart kommune)

“Styregruppen har haft en udmærket plan og et godt setup. Vi har været til nogle gode netværksmøder, konferencer og sådan noget. Teorien fejler ikke noget, og planen er god nok, men hvis ikke der sidder nogle aktive sundhedsplejersker, der har fokus mod projektet, så virker det ikke. Vi fornemmer ikke det sker, vores telefon bimler i hvert tilfælde ikke”

(Forening Odense kommune)

“Kontaktpersonen i kommunen har gjort et stort stykke arbejde. Jeg har haft kontakt til kontaktpersonen, som har haft kontakt til sundhedsplejerskerne, kontakten har ikke været direkte. Det skulle måske have været os fra holdet, der skulle sælge projektet, både på skoler og hos sundhedsplejersker.”

(Forening Svendborg kommune)

Ollerup Gymnastikforenings repræsentant udtaler, at samarbejdet med kommunens nøgleperson har været tilfredsstillende, og kommunikationen har været god. Dog problematiseres sundhedsplejens indsats. Nyborg Roklubs repræsentant har gennemgående været meget tilfreds med kommunens indsats, selvom samarbejdet ikke har været stort. Repræsentanterne i BR66, FKS og Fjeldsted-Harndrup Gymnastikforening påpeger alle, at samarbejdet med projektledelsen har været godt, men at samarbejdet med kommunen har været frustrerende og utilfredsstillende. Igennem de fem foreningsinterviews ses tydelige tegn på, at de foreninger, der har haft små forventninger til kommunens indsats, overvejende er positive overfor samarbejdet, mens de, som har haft større forventninger, overvejende er negative. Derfor kunne en bedre afstemning af forventninger antageligt have haft gavnlige effekter på foreningernes oplevelser af samarbejdet. Desuden viser det sig, at graden af frustration hos foreningerne i

nogen grad kan sidestilles med oplevelsen af dialog med kommunen. Jo mindre dialog des større frustration hos foreningerne. Gennemgående er det tydeligt, at der har været for langt mellem foreninger, kommune og sundhedspleje. Dog virker det som om, at forståelsen parterne imellem er blevet større igennem projektets forløb.

Forankring

De interviewede foreningsrepræsentanter ser ikke på Grib Chancen som værende forankret i deres respektive foreninger. De fleste foreningsrepræsentanter svarer, at de fortsat vil deltage i projektet, men erkender, at udfordringen vedrørende rekrutteringen er vital. Derfor er der heller ingen af de interviewede, som mener, at projektet har en sikker fremtid i deres forening.

“Vi nedlagde desværre holdet, men hvis der er nogen, der spørger, er jeg da klar igen. (...) Desværre har Kerteminde kommunes indsats haltet lidt. () Vi har aldrig fået børn fra kommunen, vi har fundet dem selv.”

(Forening – Kerteminde kommune)

“Nej projektet er ikke forankret. Vi kører frem til jul, og vi vil også gerne køre fra jul og frem til marts, men der skal være nogle børn til det.”

(Forening – Svendborg kommune)

“Dampen gik af kedlen, efter vores første hold blev sluset ud i foreningerne. (...) Der kom aldrig en tilgang af nye emner.”

(Forening – Odense kommune)

Foreningsrepræsentanterne understreger, at rekrutteringen af børn er afgørende for deres deltagelse i projektet i det lange løb. Kun repræsentanten fra Nyborg Roklub udtaler, at de vil fortsætte i projektet, uanset om de får indsluset flere børn via projektet eller ej. Endvidere udtaler blandt andet foreningsrepræsentanterne fra Middelfart kommune og Kerteminde kommune, at samarbejdet mellem forening og kommune skal være bedre, hvis Grib Chancen skal forankres. De pointerer blandt andet, at kommunale skoler, sundhedsplejere og nøglepersoner skal tage større ansvar for rekrutteringen. Udover rekrutteringsproblematikken mener flere foreningsrepræsentanter, at det er centralt for forankringen, at foreningernes bestyrelser prioriterer projektet. Projektets eksistens vil højst sandsynligt blive truet, hvis man ikke formår at tilføre foreningerne nye medlemmer gennem projektet. Foreningsbestyrelserne kan føle sig tvungne til at lukke projektet, hvis det giver økonomisk underskud gennem en længere periode.

Grib Chancen fra nøglepersonernes perspektiv

Forløbet – mangel på og prioritering af ressourcer er afgørende

Grib Chancen har i projektperiodens sidste del, som også i den første del, været et lille projekt i kommunerne. Det prioriteres af nøglepersonerne på hver deres niveau, men tilsyneladende ikke af mange andre i kommunerne. Opgaver i forbindelse med projektet er nicheop-

gaver blandt mange andre i nøglepersonernes dagligdag. Dermed bliver opgaverne udført, når der er tid til at prioritere det. Dette er symptomatisk for nøglepersonernes beskrivelser af egen indsats i projektet. Alle nøglepersoner ville gerne lægge en større indsats i projekt Grib Chansen, hvis ressourcerne var til det. De mener, at projektet er godt, og at det kunne tilføje større værdi til deres respektive kommuner, hvis det ikke blev bremset af ressourcemangel. Flere nøglepersoner udtaler, at den relativt lille prioritering af ressourcer helt givet også har påvirket samarbejdet med foreningerne.

Det har vist sig, at Grib Chansen har udviklet sig vidt forskelligt i kommunerne. Mens det i nogle kommuner fortsætter som tiltænkt, har andre kommuner koblet det til andre projekter og/eller ændret dets form.

Nøglepersonen i **Odense kommune** udtaler, at varetagelse af projektopgaverne i Odense bærer præg af, at

“vi hænger lidt i bremsen, der var rigtigt mange ting, som jeg gerne ville have gjort, som jeg ikke har nået at få gjort”.

Hun påpeger, at projektet lever videre, og at det konstant er under udvikling. Der er Grib Chansen børn i foreningerne, og der kommer kontinuerligt - men sporadisk - børn til. Specielt kommer børnene fra Odense kommunes andre sundhedsprojekter, som Grib Chansen er forankret i. Nøglepersonen påpeger, at sundhedsplejerskerne stadig er meget engagerede. De gør en indsats for rekrutteringen og for at promovere projektet. Desuden har nøglepersonen sat fokus på at engagere skolerne i rekrutteringen.

I **Kerteminde kommune** har man ifølge nøglepersonen igennem den seneste tid haft succes med at igangsætte et nyt projekt ”Plads til alle”, som Grib Chansen skal være en del af. Han påpeger, at Grib Chansen i sin oprindelige form har været udfordret, og at der reelt ikke er nogen Grib Chansen børn i en forening i dag. *“Grib Chansen har været meget fint, men jeg mener, at vi har været for dårlige til at få det projekt op og køre hos os”.* Det nuværende initiativ i Kerteminde involverer to fastansatte medarbejdere, der visiterer og rekrutterer en bred målgruppe af børn til aktiviteter i både private og foreningsbaserede tilbud. Nøglepersonen mener, at elementer fra Grib Chansen har mulighed for at leve videre i ’Plads til alle’ projektet.

Nyborg kommunes nøgleperson udtaler, at Grib Chansen ikke har ændret sig meget siden midtvejsevalueringen. *“Det er de samme foreninger næsten. NAB er sprunget fra, men Nyborg Gymnastik- og Idrætsforening er så kommet til”.* Den største ændring ligger ifølge nøglepersonen i, at en instruktør har valgt at køre et Grib Chansen hold videre i et mere privat regi uafhængigt af foreninger. Selvom aktiviteter i private tilbud ikke er formålet med Grib Chansen, henviser sundhedsplejen og nøglepersonen til tilbuddet for at aktivere flest muligt.

Faaborg-Midtfyn kommune har ikke nogen ”rene” Grib Chansen aktiviteter i gang. Nøglepersonen påpeger, at kommunen er breddeidrætskommune og derfor har aktiviteter i gang, som Grib Chansen målgruppen også kan deltage i. Hun *“er ligeglad med, hvad det hedder, bare der kører noget for målgruppen”.* Nøglepersonen udtaler, at hun aldrig får egentlige henvendelser fra børn i målgruppen, som vil deltage i aktiviteterne. Derimod får hun henvendelser fra unge i teenagealderen. Hun mener, at den kassetækning, der er til stede i Faaborg-Midtfyn kommune, er en barriere for projektets og lignende projekters muligheder.

Nøglepersonen i **Svendborg kommune** udstråler stor ærgrelse over projektets status. På grund af at hun har været på orlov, mener hun, at en del af hendes tiltag og hårde arbejde med at starte projektet op er faldet til jorden. Kun en af de tre foreninger i Svendborg kommune har Grib Chancen børn tilknyttet, *"Det er Ollerup holdet, der hænger på, også i forhold til at vi kan drage nogle erfaringer"*. Nøglepersonen udtaler, at både hun, sundhedsplejen og foreningerne gør en indsats for at rekruttere børn, uden at det lykkes.

Middelfart kommunes nøgleperson udtaler, at fokus siden midtvejsevalueringen er blevet skærpet i forhold til rekruttering og inklusionsproblematikker. Hun mener, at udfordringerne er de samme både før og efter midtvejsevalueringen, men de blevet mere åbenlyse. *"Både vi og foreningerne står med samme problematikker som i projektets første del. Nu er opmærksomheden på det bare blevet skærpet"*. Nøglepersonens pointerer, at Grib Chancen skaber værdi for kommunen igennem større fokus på fedmeproblematikken, men at projektet i sin egentlige form ikke er optimal. Hun påpeger, at projektet har været med til at skabe grobund for samarbejde imellem kommune og forening, der kan udvikles over tid.

Som antydnet i beskrivelserne ovenfor lever projekt Grib Chancen videre i forskellige former. Kommunerne arbejder alle videre med projektet eller lignende i en form, som er struktureret lokalt og involverer forskellige initiativer og ressourcekrav. Selvom projektets mål ikke er nået, og projektet ikke kører som tiltænkt i alle de deltagende kommuner, arbejder alle videre med tanker, erfaringer og tiltag, der kan relateres mere eller mindre direkte til projekt Grib Chancen. Projektet i sin tiltænkte form er dog stærkt udfordret i de fleste af kommunerne.

Rekruttering

Begrænset rekruttering af børn har, ifølge nøglepersonerne, også været det største tema i projektets sidste del. Alle kommuner har stadig tilknyttet en eller flere foreninger, der er villige til at deltage i projektet, men det lykkes ikke at rekruttere børn til dem. Den ringe rekruttering har ifølge flere nøglepersoner udfordret samarbejdet mellem kommuner og foreninger. Når nøglepersonerne udtaler sig omkring succesen i projektet, tillægger de den ringe rekruttering stor betydning. Kommunerne har hver især afprøvet nye muligheder ved at inddrage skoler, fastansatte medarbejdere, frivillige etc. Ingen har dog haft rekrutteringssucces i forhold til målgruppen, der kan relateres til nye og/eller oprindelige tiltag.

Kerteminde kommune har haft succes med opsøgende og visiterende arbejde, dog med en langt bredere målgruppe af *"inaktive børn med særlige behov"*. Flere nøglepersoner påpeger, at det er udfordrende at rekruttere overvægtige, og de svært overvægtige er nærmest umulige at rekruttere.

"Vi har nok alle sammen erkendt, at projektet målretter sig mod de overvægtige og svært overvægtige, de svært overvægtige kan vi slet ikke komme i nærheden af. Vi kan overhovedet ikke få dem rekrutteret ind i det tiltag her, der skal nogle helt andre ting til..."

(Nøgleperson Odense kommune)

Flere nøglepersoner pointerer, at den ringe rekruttering af børn har haft negativ effekt på samarbejdet imellem kommune og forening i opstartsfasen. Dog synes der samtidig at være

bred konsensus om, at de bånd, der er blevet dannet igennem processen, har været med til at skabe større gensidig forståelse. Den forøgede forståelse har ud fra nøglepersonernes fortællinger været positivt for samarbejdet. Alle parter har måttet indse, at alle gør en indsats, men at målet for rekruttering har været uopnåeligt.

“Jeg tror at der er nogle af foreningerne, der fra start har opfattet det som værende en nemmere opgave at rekruttere børnene, end det har vist sig at være. Forventningsniveauet er nok gået en del ned igennem projektet, man kan se, at man skal være glad, hvis der er nogen, der kommer ind og faktisk bliver fastholdt et sted.”

(Nøgleperson Nyborg kommune)

Flere nøglepersoner udtaler, at den ringe rekruttering kan skyldes en lang række parametre. De har svært ved at pege på en overordnet årsag, men mener generelt, at den svært tilgængelige målgruppe og kommunernes begrænsede ressourcemæssige muligheder er en mulig forklaring. Gruppen af nøglepersoner peger på, at de kommuner, der har haft flest ressourcer at lægge i blandt andet rekrutteringen, har haft den største succes.

Partnerskab og samarbejde – for stor forskellighed og for lidt forståelse

Nøglepersonernes erfaringer med samarbejde på tværs af den kommunale og den frivillige sektorer er generelt enslydende. Samarbejdet har været udfordret, og ingen har opbygget egentlige partnerskaber (Høyer-Kruse m.fl. 2008). Midtvejsevalueringen har sammen med nøglepersonernes egne erfaringer været med til at skabe øget fokus mod proces og samarbejde frem for formelle projektmål. Dog udtaler kun nøglepersonen i Middelfart kommune direkte, at samarbejdet er blevet forbedret i projektets sidste del.

“Inspireret af midtvejsevalueringen kaldte vi foreningerne ind og snakkede med dem, samtidig tog vi ud og var med til nogle aktiviteter hos dem. Det har helt klart givet os nogle gode indspark til, hvad vi skal arbejde videre med (...). Vi er i hvert tilfælde kommet tættere på foreningerne, det er vigtigt. Den her direkte kontakt, den har fremmet samarbejdet”.

(Nøgleperson – Middelfart kommune)

Flertallet påpeger, at samarbejdet og dialogen kun er blevet forbedret marginalt igennem processen. Flere mener, at det er kendetegnende, at de foreninger, der har haft Grib Chancen børn tilknyttet, har været de mest engagerede og synlige samarbejdspartnere. Nøglepersonerne påpeger desuden, at der som en naturlig del af projektet har ligget flere samarbejdstimer i opstarten end i slutningen af projektet. Mødetimer nøglepersoner og foreningsfolk imellem er gradvist blevet færre og erstattet med kommunikation via telefon og e-mail projektpå perioden igennem.

Igennem nøglepersonernes fortællinger om, hvad der har **hæmmet** samarbejdet på tværs af sektorer, kommer nogle overordnede temaer til syne: Ressourcemangel, ringe rekruttering af børn, manglende forventningsafstemning og manglende honorering for/anerkendelse af foreningernes indsats. Ressourcemangel i kommunerne/hos nøglepersonerne har sammen med den ringe rekruttering af børn været de største udfordringer for samarbejdet. Desuden

har afstemningen af forventninger, til egen og andres indsats i projektet, været af afgørende betydning.

”Vi har nok ikke fra starten fået kommunikeret godt nok om, hvad de (foreningerne) kunne forvente i projektet (...) Derfor har de følt sig snydt og skuffet”
(Nøgleperson – Odense kommune).

I relation hertil udtaler flere nøglepersoner, at de foreninger, der har oprettet rene Grib Chancen hold, generelt er blevet mere skuffede end de foreninger, som har søgt at sluse børn ind i eksisterende tilbud. Endelig nikker flere nøglepersoner genkendende til, at det har hæmmet samarbejdet, at kommunerne ikke har været i stand til at honorere/anerkende foreningernes ekstra (samfunds)indsats. Igennem nøglepersonernes fortællinger om, hvad der har **fremmet** samarbejdet, kommer følgende temaer til syne:

- Proces frem for målfokus,
- personlige relationer,
- ressourcer til at yde praktisk assistance
- og tidligere erfaring med samarbejdet.

Flere nøglepersoner udtaler, at samarbejdet har bidraget positivt til at holde hovedfokus på processen frem for målene i projektet. Videre har oparbejdelse af personlige relationer mellem nøglepersoner og foreningsfolk vist sig at fremme samarbejdet. Desuden har flere nøglepersoner set gavnlige effekter af at involvere sig i og yde praktisk assistance til foreningerne.

”Jeg har gode erfaringer med at kunne hjælpe med eksempelvis instruktører og vand-danke. Det har fungeret, det der med at kunne hjælpe med sådan nogle helt praktiske ting”
(Nøgleperson – Svendborg kommune).

Sidst lægger en række nøglepersoner vægt på de fordele, der ligger i, at kommuner og foreninger har tidligere erfaring med samarbejde.

Nøglepersonerne fortæller, at samarbejdet med projektet og projektlederen har været yderst tilfredsstillende. De mener, at projektlederfunktionen er vigtig af mange årsager, specielt for at sikre kontinuerlige fremskridt i projektet og holde nøglepersonerne *”til ilden”*. Flere påpeger, at foreningerne i deres respektive kommuner har haft mere sparring med projektledelsen end med dem, som nøglepersoner.

”Jeg tror, at vores forening har samarbejdet tættere med projektlederen direkte end med os som kommune”
(Nøgleperson - Kerteminde kommune).

Denne tendens er positiv i en forstand, men negativ i en anden. Hvis foreningerne og kommunerne ikke samarbejder, er forankringen af Grib Chancen i et partnerskab mellem kommuner og foreninger givetvis blevet besværliggjort.

Samarbejde imellem kommuner

Udover at projektet har krævet samarbejde mellem kommuner og foreninger, har nøglepersonerne haft samarbejde i en netværksgruppe på tværs af kommuner. Dette forum har, ifølge nøglepersonerne, været centralt for deres arbejde og indsats i projekt Grib Chancen. Nøglepersonerne i de forskellige kommuner har været mere eller mindre engagerede i netværksgruppen, men er dog enige om gruppens værdi. Netværksgruppen betegnes som et godt rum for blandt andet sparring, idé- og erfaringsudveksling, inspiration, frustrationsdeling og netværksdannelse. Eksempelvis betegner tre af nøglepersonerne netværksgruppens bidrag således.

"Jeg synes, at jeg har fået meget godt materiale fra de andre kommuner, som jeg har videresendt til vores sundhedsplejersker, socialrådgivere og folk i kultur og fritid. Der har været god videndeling. Det har været et godt forum."

(Nøgleperson – Kerteminde kommune)

"Jeg synes, det har hjulpet os til ikke at miste troen på projektet. Det har været vigtigt, at alle har oplevet hvor svært det er at rekruttere børn. (...) Vi kommer ikke fra samme faggruppe, fordi projektet ligger forankret i forskellige kommunale afdelinger, det er inspirerende..."

(Nøgleperson - Odense kommune)

"Der er megen erfaringsudveksling, man kigger på dem, der ligner en selv, og måske også dem der ikke ligner en selv, for at blive inspireret."

(Nøgleperson – Nyborg kommune)

Kun én nøgleperson udtaler, at kommunen ikke har haft ressourcer til, at hun har kunnet engagere sig i netværksgruppen, og derfor ser vedkomne givetvis ikke værdien af den.

"Det bliver et stort apparat, når man arbejder på tværs af alle de fynske kommuner, det er spørgsmålet, hvor meget det giver, i forhold til den tid blandt andet projektleder har brugt på det. (...) Kommunerne er for forskellige. Jeg tror, det giver for meget tomgang. ( ) Vi har ikke rigtigt brugt netværket pga. ressourcemangel."

(Nøgleperson – Middelfart kommune)

Det generelle billede, som nøglepersonernes udtalelser tegner af netværksgruppen og samarbejdet deri, er, at det har været vigtigt for projekt Grib Chancen. Flere peger på, at netværksgruppen har været med til at holde dem engagerede i projektet igennem den lange række af udfordringer, projektet har mødt. Flere mener, at det har været centralt, at man i netværksgruppen har haft mulighed for at dele både frustrationer og gode oplevelser.

Forankring

I nøglepersonernes fortællinger om forankringen af projekt Grib Chancen går det igen i flertallet af kommunerne, at en egentlig forankring er mislykkedes. Kun nøglepersonerne i Odense og Nyborg kommune, betragter projektet som værende forankret, selvom målene

for antal rekrutterede børn langt fra er nået. Nøglepersonerne i begge kommuner har oplevet store frustrationer under projektperioden, men ser en kontinuerlig udvikling i deres lokale projekter.

Faaborg-Midtfyn kommune har ikke forankret projektet, men projektet har, ifølge nøglepersonen, været med til at skabe fokus mod problemstillingerne vedrørende overvægtige børn.

Nøglepersonen i Svendborg kommune betragter ikke projektet som værende forankret. Hun sidder i en projektstilling og er usikker på, om projektet lever videre efter afslutningen af hendes ansættelse.

Kerteminde kommunes nøgleperson betegner heller ikke projektet som værende forankret. Samarbejdet mellem kommune og forening har gennemgående været besværligt. Derfor har Kerteminde kommune igangsat et nyt projekt med lignende formål, som de søger at forankre i stedet for projekt Grib Chancen.

Middelfart kommunes nøgleperson ser heller ikke projektet som forankret. Kommunen leder efter en forankringsdygtig model for at arbejde med målgruppen, og i det arbejde har Grib Chancen et bidrag.

Nøglepersonerne understreger, at Grib Chancen har været et yderst udfordret projekt, det har været svært at forankre. De pointerer, at udfordringerne ligger flere steder: Hos dem selv, hos sundhedsplejen, hos foreningerne og i samarbejdet mellem disse. Flere nøglepersoner udtaler, at forankring hos foreningerne kræver større kommunal anerkendelse af deres indsats. De mener, at den ekstra indsats, foreningerne yder, bør belønnes.

”Vi skal huske at anerkende de foreninger, der gør en ekstra indsats. (...) At starte et hold op for inaktive overvægtige, det er ikke det samme som at starte et hold op for andre børn i 10-12 års alderen. Det kræver noget mere, hvis det skal lykkes, og det tager tid.”

(Nøgleperson - Faaborg-Midtfyn kommune)

Målet om at forankre projektet er således kun delvist lykkedes i et par af kommunerne. Dette skyldes en lang række parametre. Nøglepersonerne peger på, at hovedårsagerne skal findes i den ringe rekruttering af børn og i det udfordrede samarbejde mellem kommuner og foreninger. Derfor har den manglende udvikling af samarbejdet på tværs af sektorer sandsynligvis haft konsekvenser for projektets succes. I de kommuner, hvor projektet lever videre uden at være forankret, udtaler flere nøglepersoner, at forankring af projektet måske kan ske over tid. Alle nøglepersoner pointerer, at det ifølge deres erfaringer tager en årrække at forankre et projekt som Grib Chancen.

Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen

Vi skal til slut se på foreningsrepræsentanternes og de kommunale nøglepersoners besvarelse af spørgeskemaet. Hvordan forholder de personer, som har haft Grib Chancen tæt på livet, sig til projektet? Svarene kan inddeles i fire overskrifter.

Ikke nået projektets mål pga. utilstrækkelig rekruttering af målgruppen

Interviewene med især foreningsrepræsentanterne viser, at mange foreninger er skuffede over, hvad der er kommet ud af projektet. Det bekræfter besvarelserne af spørgeskemaet. 38 pct. af respondenterne svarer, at de er uenige eller meget uenige i påstanden, at *'projektet har nået de fleste af sine mål'*, mens det kun er 12 pct., der er enige i påstanden (tabel 3). Hver fjerde af respondenterne mener, at 'pengene til dette projekt kunne have været brugt bedre', men en tilsvarende andel svarer, at de ikke er enige i dette standpunkt. Mange af respondenterne ser sig dog ikke i stand til at vurdere dette.

Besvarelserne viser også, i overensstemmelse med interviewene, at det især er rekrutteringen af børn til projektet, som ikke har levet op til forventningerne. 69 pct. af respondenterne er således enige i påstanden, at *'det er ikke lykkedes at rekruttere de børn til projektet, som var forventet'*, mens det kun er 4 pct. som er uenige i udsagnet (tabel 3).

Det er ikke muligt at foretage en præcis opgørelse af, hvor mange børn fra målgruppen, der er kommet i gang med at dyrke idræt i en forening, som et resultat af Grib Chancen. Flere af de kommunale nøglepersoner og foreningsrepræsentanterne svarer, at de ikke ved det, og der er ikke svar fra alle foreninger. Men det følgende giver dog et indtryk af, hvor mange børn der er blevet idrætsaktiv som følge af projektet. Tre af nøglepersonerne fra tre forskellige kommuner skønner, at henholdsvis 10, 25 og 50 er kommet i gang. De øvrige svarer 'ved ikke'. Blandt foreningerne svarer fem af foreningerne, at de ikke har fået nye medlemmer, som et resultat af projektet; fire foreninger angiver en eller to nye medlemmer; mens syv foreninger oplyser et højere tal (mellem 4 og 12 nye medlemmer). Fire svarer 'ved ikke'.

Forholdsvis mange af respondenterne synes ikke, at kommunen har gjort nok for at rekruttere børn til foreningernes hold og tilbud. Dette standpunkt får tilslutning fra 42 pct. af respondenterne, mens lidt færre, 39 pct., er uenige i denne vurdering (tabel 3). Der er også lidt flere respondenter, der er enige i standpunktet, at *'kommunen har lagt for få ressourcer i projektet'*, end respondenter, der er uenige i standpunktet. Forholdsvis mange ser sig dog ikke i stand til at vurdere dette.

Derimod er det kun 19 pct., som tilslutter sig synspunktet, at *'foreningerne har ikke interesseret sig nok for projektets målgruppe'*, mens 54 pct. svarer, at de er uenige eller meget uenige i standpunktet.

Denne kritiske holdning til projektets resultater uddybes af nogle af respondenterne i besvarelsen af spørgeskemaet.

<p>For vores klub var der intet "udbytte", da vi ikke fik nogle børn. Dette kan skyldes, at vi spiller amerikansk fodbold, hvilket kan give anledning til fordomme hos forældre.</p>
<p>Mener det er problematisk at "slusen" ligger udelukkende i Sundhedsplejen - og at Sundhedsplejen først forholdsvis sent i forløbet har skullet rekruttere brugere til holdene. Mener vi har et godt tilbud, der dog kræver en vis tilgang af børn for at kunne opretholdes - denne tilgang har været meget usikker!</p>
<p>Projektet har ikke formået at nå de sværest og tungeste - det mener jeg heller ikke er en opgave, vi kan forvente, at foreningerne skal løfte.</p>
<p>Det har været svært at fastholde de overvægtige børn og især deres forældre i de tilbud, vi har haft mulighed for at tilbyde.</p>
<p>Det har været udmærket, men det er svært at motivere de unge, for de fleste gider ikke. Det er min erfaring, da vi har haft nogle stykker, og da de har været der nogle gange, så ser vi dem ikke mere.</p>
<p>Jeg føler ikke, projektet er kommet rigtig i gang. Det tog for lang tid for kommunen at koordinere kontakten imellem skoler og foreninger. For vores vedkommende syntes vi slet ikke, den kontakt er formidlet endnu (....) Det er et super godt initiativ med stort potentiale, som vi meget gerne vil være en del af.</p>
<p>Vi har kun haft besøg af én person, som for øvrigt ikke var overvægtig, i forbindelse med Grib Chancen. Vi var to mand på Fanø en lørdag for lave et arrangement for ca. 40 deltagere. Mange viste interesse, men efterfølgende har der været megen lidt respons, selv om kommunen sendte et tilbud ud om, at vi ville lave et specielt tilbud for børnene i projektet. Dette har dog ikke fået os til at "vende ryggen" til projektet.</p>
<p>Vi har ved flere lejligheder gjort opmærksom på, at Kerteminde kommune i hvert fald kunne have gjort meget mere i samarbejdet, men har hele tiden fået oplyst, at der ikke var ressourcer og tid til det fra kommunens side.</p>

Tilfredshed med projektets indhold og styring

Men trods denne skuffelse over, hvad der indtil dato er kommet ud af projektet, synes de fleste godt om projektet og aktiviteterne deri. Besvarelsene af spørgeskemaet viser,

- at foreningsrepræsentanterne og de kommunale nøglepersoner, som har besvaret spørgeskemaet, ser overvejende positivt på samarbejdet. 50 pct. af respondenterne tilslutter sig således synspunktet, at *'partnerskabet / samarbejdet mellem forening og kommune har været tilfredsstillende'*, mens kun 19 pct. er uenige i standpunktet,
- at der er meget stor tilfredshed med kost- og idrætsaktivitetskurserne. 58 pct. erklærer sig enige i påstanden, at *'kost- og idrætsaktivitetskurserne har været gode'*, og kun 4 pct. er uenige i påstanden,
- at 73 pct. tilslutter sig, at *'foreningerne har fået god vejledning fra projektlederen'*, mens kun 4 pct. er uenige,
- at 65 pct. er enige eller meget enige i, at *'ledelsen og styringen af projektet har fungeret godt'*,
- at 46 pct. tilslutter sig synspunktet, at *'der er opbygget et godt netværk og samarbejde mellem foreninger og kommunen'*, som kun 23 pct. ikke kan tilslutte sig (tabel 3).

Denne positive holdning til projektets idé kommer også til udtryk i nogle af respondenternes uddybende kommentarer i spørgeskemaet.

Uden projekt Grib Chancen eller en lignende form for mulighed for at få tilskud ville det ikke være muligt for os at lave de aktiviteter, som vi har kunnet de sidste par år: Bowling, svømmehal, mad aftener og lignende, som koster ekstra. Tusind tak for et godt initiativ.

Et godt projekt, der er vigtigt. De, der er kommet i gang med idræt, er i gang med en bedre livsstil, der har betydning for dem resten af livet. Projektet burde kopieres til andre projekter som 'fattige børn', hvor forældrene ikke har råd til at betale kontingentet til den idræt, som børnene kunne tænke sig - det giver mindre selvværd og måske en dårlig livsstil og udvikling. Idrætsrådene i kommunerne burde have været med fra starten, da de har kontakten til alle foreningerne i kommunen. Nyborg Idrætssamvirke kører et tilsvarende projekt i samarbejde med en specialskole for udviklingshæmmede.

Beskrivelse af projektet og tankerne bag er helt sikkert den rigtige vej at gå. Det er svært som forening at vide, hvorfor der ingen henvendelser kommer. Er det på grund af vores tilbud eller mangel på samme, eller skyldes det for ringe eksponering?

Jeg mener, der er opbygget et godt samarbejde med foreningerne, som har støttet godt op omkring de aktiviteter, der har været i gang - set fra kommunens side. Der har været stor forskel på, hvor svært det har været for foreningerne at fastholde de overvægtige børn, der er mødt op til idrætsaktiviteterne. Samarbejdet med foreningerne har desuden givet nye former for samarbejde med andre målgrupper.

De involverede har lært meget af projektet

Et stort flertal af respondenterne synes endvidere, at de har lært meget af projektet.

- 92 pct. tilslutter sig synspunktet, at *'erfaringerne fra dette projekt kan bruges i kommende projekter'*.
- 58 pct. kan ligeledes tilslutte sig, at *'jeg har lært meget af at være med i projektet'*.
- 77 pct. er meget enige eller enige i synspunktet, at *'projektet har givet mig en forståelse for de vanskeligheder, der er forbundet med at gøre noget for overvægtige børn og unge'*.

Tror på projektet i fremtiden

Endelig tror et stort flertal af respondenterne på, at projektet har en fremtid, og at de selv har lyst til at arbejde med, at få flere overvægtige børn og unge til at dyrke idræt.

- 65 pct. tilslutter sig synspunktet, at *'jeg tror, at det vil lykkes at få flere overvægtige børn og unge til at gå til idræt, hvis vi fortsætter samarbejdet mellem kommune og foreninger om projektet'*.
- 92 pct. svarer, at de *'har lyst til at fortsætte i et samarbejde om at få flere overvægtige børn og unge til at dyrke idræt'*.

Flere af respondenterne uddyber deres vurdering af projektet med forslag til, hvordan projektet kan udvikles.

Evalueringen sidst i projektløbet

Jeg tror, at succesen ville være meget større, hvis kommunal finansiering fulgte med, men omvendt er jeg tilhænger af, at børnene / de unge og deres forældre 'opdrages' til, at det koster at være foreningsaktiv. Samtidig risikerer man også, at overvægtige stigmatiseres, hvis de får særlige økonomiske forhold, bare fordi de er overvægtige
Samarbejdet mellem kommunen og foreningerne bør udbygges, så det er naturligt for kommune og skole at samarbejde med foreningerne omkring idrætstilbud til børn og unge, der er overvægtige. Omkring kost var et samarbejde med aftenskolerne om kurser i ernæring og madlavning til forældrene måske en ide, da overvægt næsten altid har sin rod i familien og manglende kundskaber i kostplanlægning.
Ting tager tid og nye samarbejdsflader tager tid at bygge op - og det er en vigtig træning
Fra andre projekter er det min erfaring, at der skal afsættes ressourcer til rekruttering / fastholdelse af målgruppen. Personalemæssige ressourcer skal minimum være to personer under aktiviteterne. Der skal være et bredt samarbejde med flere kommunale instanser, fx. sundhedsplejersker, fritidsområdet, skole, sundhedsområdet osv. At de svært overvægtige børn fra ressourcefamilier generelt skal være på 'lukkede' hold

Tabel 3. Vurdering af Grib Chancen fra kommunale nøglepersoner og foreningsrepræsentanter, der har været involveret i projektet. Pct. (N = 26)

	Meget enig	Enig	Både / og	Uenig	Meget uenig	Ved ikke
Projektet har nået de fleste af sine mål	0	11,5	34,6	34,6	3,8	15,4
Ledelsen og styring af projektet har fungeret godt	26,9	38,5	11,5	3,8	3,8	15,4
Det er ikke lykkedes at rekruttere de børn til projektet, som var forventet	19,2	50,0	19,2	0	3,8	7,7
Kost- og idrætsaktivitetskurserne har været gode	15,4	42,3	7,7	3,8	0	30,8
Foreningerne har fået god vejledning fra projektlederen	23,1	50,0	7,7	3,8	0	15,4
Partnerskabet / samarbejdet mellem forening og kommune har været tilfredsstillende	11,5	38,5	15,4	3,8	15,4	15,4
Foreningerne har ikke interesseret sig nok for projektets målgruppe (overvægtige børn og unge)	0	19,2	23,1	38,5	15,4	3,8
Kommunen har ikke gjort nok for at rekruttere børn til foreningernes hold og tilbud	7,7	34,6	7,7	30,8	7,7	11,5
Der er opbygget et godt netværk og samarbejde mellem foreninger og kommunen	11,5	34,6	26,9	19,2	3,8	3,8
Erfaringerne fra dette projekt kan bruges i kommende projekter	26,9	65,4	3,8	0	0	3,8
Kommunen har lagt for få ressourcer i projektet	3,8	23,1	23,1	19,2	11,5	19,2
Pengene til dette projekt kunne have været brugt bedre	3,8	19,2	26,9	11,5	11,5	26,9
Jeg har lært meget af at være med i projektet	3,8	53,8	34,6	0	0	7,7
Projektet har givet mig en forståelse for de vanskeligheder, der er forbundet med at gøre noget for overvægtige børn og unge	15,4	61,5	15,4	0	0	7,7
Jeg tror, at det vil lykkes at få flere overvægtige børn og unge til at gå til idræt, hvis vi fortsætter samarbejdet mellem kommune og foreninger om projektet	23,1	42,3	15,4	7,7	0	11,5
Jeg har lyst til at forsætte i et samarbejde om at få flere overvægtige børn og unge til at dyrke idræt	42,3	50,0	0	0	3,8	3,8

Sammenfatning og konklusion

I dette sidste afsnit sammenfattes resultaterne af midtvejsevalueringen og slutevalueringen.

Partnerskabet

Interviewene viser, at der på flere områder i Grib Chancen har været særlige udfordringer og trusler imod både projektets eksistens og forankring.

For foreningernes vedkommende er der, som også påpeget i midtvejsevalueringen, manglende forståelse for kommunernes arbejdsgange. Dog virker det som om, at forståelsen er blevet lidt større i projektets sidste del. Generelt er foreningerne tilbøjelige til at lægge skylden for problemerne med at rekruttere børn til projektet på kommunen.

Hos kommunerne er man stadig udfordret af manglende prioritering af og ressourcer til projektet. Nøglepersonerne mangler opbakning i deres respektive kommuner. De kommunale projektaktiviteter hænger stort set alene på nøglepersonerne.

De altoverskyggende udfordringer for projekt Grib Chancen er rekrutteringen af børn. Både kommuner og foreninger er frustrerede over den lille rekruttering af børn fra målgruppen. Dette har helt åbenlyst udfordret både samarbejdet og opnåelsen af projektets mål. Kommunerne har nedjusteret deres forventninger til projektet, og derfor ser de nu på succes i et andet og mere opnåeligt lys end det oprindelige. Majoriteten af foreninger har dog stadig fokus på den manglende rekruttering uden at nedjustere forventningerne. Derfor udtrykker foreningerne sidst i forløbet stadig stor frustration og skuffelse. Nogle få foreninger er stadig i tvivl om, om projektet overhovedet er i gang i deres respektive kommuner.

Der er ikke etableret egentlige partnerskaber (Høyer-Kruse m.fl. 2008) mellem foreninger og kommuner. Hverken foreninger eller kommuner lader til at ville ”forpligte sig gensidigt”, og derfor praktiserer de uformelt samarbejde. Ingen interviewede bruger ordet partnerskab i deres retorik, i stedet anvendes ordet samarbejde. Samarbejdet har ifølge nogle af de interviewede udviklet sig positivt i projektperiodens sidste del, og spørgeskemaundersøgelsen viser, at de fleste af de involverede i Grib Chancen synes, at samarbejdet mellem kommunen og foreningerne har været tilfredsstillende.

Der har hersket uoverensstemmelse mellem mål og forventninger fra projektets begyndelse. Desuden har både mål og forventninger vist sig ikke at være realiserbare. Det er sandsynligt, at partnerskabet havde udviklet sig mere succesfuldt, hvis mål og forventninger havde været bedre afstemt imellem parterne. Desuden kunne man med fordel have skelnet mellem proces mål og resultat mål. Derved var både foreninger og kommuner i højere grad blevet opmærksomme på, at positiv udvikling af projektet og partnerskabet er sideløbende processer, der begge kræver indsats og tager tid. En række af de involverede pointerer, at de vil lægge yderligere indsats og tid i projektet og samarbejdet fremadrettet, mens et fåtal ser ud til at have kapituleret. Generelt har såvel nøglepersonerne fra kommunerne og foreningsrepræsentanterne, som har besvaret spørgeskemaet, en meget positiv vurdering af projektets idé og aktiviteter, selvom der er stor skuffelse over, at det har været så svært at rekruttere børn fra målgruppen til projektet.

Som teori afsnittet viser, skal fire betingelser være opfyldt, for at man kan tale om succesfulde partnerskaber.

For det første har *de overordnede politiske rammer/vilkår for etablering af partnerskaberne* betydning. Den afsluttende analyse har, som midtvejsanalysen, vist, at specielt kommunerne har prioriteringsudfordringer, hvis oparbejdelse af partnerskaber skal lykkes. Kommuner og foreninger må prioritere projektet. Det er ikke nok, at det udelukkende prioriteres af enkeltpersoner. Projektet Grib Chancen er gennemgående svækket af, at den generelle prioritering ikke svarer til det personlige engagement.

For det andet har *den lokale kontekst* betydning. Det er helt centralt at tage udgangspunkt i den lokale kontekst og i de muligheder, den lokale kultur giver. Dette har eksempelvis Fjeldsted-Harndrup Gymnastikforening i Middelfart kommune oplevet på godt og ondt. Før opstarten af projektet havde de tilknyttet en engageret lokal sundhedsplejerske, der rekrutterede børn til lignende aktiviteter. Hun er gået af fra sin stilling, og ingen børn fra målgruppen er kommet i foreningen siden. Derfor er foreningsfolkene dybt frustrerede og tæt på at kapitulere i forhold til projektet. Flere foreninger understreger, at manglende lokale netværk og dialog mellem forening, sundhedspleje og kommune har været en yderst hæmmende faktor for projektets succes.

For det tredje er *organisationsformen* betydningsfuld for partnerskabet. Foreningerne i projektet er vidt forskellige, arbejder forskelligt og for forskellige formål. Den gensidige forståelse parterne imellem virker ikke udtalt. Derfor kunne man med fordel i højere grad have prioriteret klarlæggelse af organisationsform etc. parterne imellem for at opnå en større forståelse. Nøglepersonerne pointerer, at kommunernes størrelse, organiseringsform og afdelingen, hvori projektet er forankret, har stor betydning for projektet. Desuden har det vist sig, at foreningerne og selve projektet er organiseret vidt forskelligt lokalt. De foreninger, der har organiseret Grib Chancen tilbud ved at inddrage de overvægtige børn i eksisterende tilbud, har generelt flere positive oplevelser med projektet end de foreninger, som har oprettet specielle Grib Chancen hold.

Endelig afhænger partnerskabet af *aktørerne/personerne*. De personer, der er involveret i projekt Grib Chancen, i både foreninger og kommuner, er stadig engagerede. Engagementet er dog dalende hos nogle foreningsfolk på grund af dårlig rekruttering af børn og oplevelsen af dårligt samarbejde. En forening klandrer direkte den kommunale nøglepersons indsats for projektets ringe succes, mens flere klandrer sundhedsplejen. Nøglepersonerne påpeger, at deres engagement i projektet stadig er til stede, men at opgaver i forbindelse med Grib Chancen til tider drukner i andre arbejdsopgaver og manglende ledelsesmæssig prioritering. Besvarelsen af spørgeskemaet bekræfter, at langt de fleste af de involverede i projektet, har lyst til at arbejde videre med at få overvægtige børn til at dyrke idræt i en idrætsforening.

Igennem hele projektperioden har der vist sig at være forskelle på, hvad der motiverer de enkelte aktører til at engagere sig i partnerskabet. Foreningerne forventer generelt forøget medlemstal, mens kommunerne forventer ”udlicitering” af sundhedsmæssige opgaver. De har været fælles om at fokusere på målet frem for vejen hen til målet i projektets første del. I projektets sidste del har flere kommuner i højere grad prøvet at fokusere på selve samarbejdet og vejen hen til målet. Det lader dog til, at de ikke har fået foreningerne med. Den gensidige forståelse og respekt kommuner og foreninger imellem lader dog generelt til at være blevet forbedret efter midtvejsevalueringen. Det viser sig stadig, at tidligere lokal erfaring med samarbejde mellem kommune og forening skaber forbedrede succeschancer for partnerskabet og projektets muligheder. Det tager helt tydeligt tid at oparbejde givtigt samarbejde mellem

kommune og forening. Her er Odense kommune foran de andre kommuner.

Det lader til, at en af hovednøglerne til et bedre samarbejde er en forbedring af rekrutteringen af børn. Derfor kan der stadig sås tvivl om sundhedsplejernes position, rolle og indsats i projektet. Selvom både kommuner og foreninger har eksperimenteret med rekrutteringsmetoder, har ingen fundet effektive midler til at rekruttere målgruppen. Dette skaber stadig stor frustration og udfordrer samarbejdet kommuner og foreninger imellem. Flere foreninger pointerer, at deres eksistens i projektet er truet af manglende rekruttering. Kommunernes eksistens i projektet er i højere grad truet af ressourcer og kommunal prioritering.

Forståelse, vilje og evner

Igennem slutevalueringen har det vist sig, at alle interviewede parter i projekt Grib Chancen har grundlæggende *forståelse* og *evne* til at gennemføre projektet, men at der mangler *vilje* på ledelsesniveau. Alle parter har undervurderet omfanget af den indsats, det kræver at etablere et givtigt samarbejde på tværs af sektorer. Under midtvejsevalueringen var det kendetegnende for projektet, at det var 'de andre', der ikke løste deres del af opgaven. Foreningerne føler sig stadig svigtet af kommuner og sundhedspleje. Kommunernes nøglepersoner derimod anerkender foreningernes store tålmodighed og indsats i Grib Chancen.

Flere foreninger og en kommunal nøgleperson mener, at selve relationen parterne imellem har været en gennemgående udfordring for projektet. Den gensidige *forståelse* og respekt parterne imellem ser dog ud til at være blevet forbedret igennem projektet. Alle interviewede udtrykker stor *vilje* til og interesse for at virkeliggøre projektets mål og aktiviteter. Det er dog en stor udfordring at forankre projektet hos ledelserne i både foreninger og kommuner. Projektet er hovedsageligt forankret hos enkeltpersoner, hvilket svækker det.

Alle aktører mener, at de har *kompetencer* til at varetage deres respektive projektopgaver. Flere foreninger er dog stadig enormt frustrerede over at have øremærkede aktivitetstilbud stående standby til Grib Chancen. Både nøglepersoner og flere foreninger har erkendt, at det kræver 'mer-arbejde' at deltage i Grib Chancen. Kun nogle få har tilsyneladende ressourcer til at yde en ekstra indsats. Både projektlederen, de kommunale nøglepersoner og foreningerne påpeger, at både skolerne og sundhedsplejen skal inkluderes bedre, for at der kan rekrutteres flere børn, og projektet kan få succes fremadrettet.

Udfordringerne i projektet – en opsamling i et fremadrettet perspektiv

Ud fra de tre perspektiver på projekt Grib Chancen står det klart, at der har været udfordringer og frustrationer igennem hele projektet. Overordnet kan følgende gennemgående udfordringer fremhæves:

Foreningernes udfordringer ligger i:

- Manglende rekruttering af børn.
- (Manglende) tålmodighed i forhold til at give samarbejdet og projektet tid/ressourcer til at udvikle sig.

Kommunernes udfordringer ligger i:

- Manglende opbakning til nøglepersonerne fra kommunerne. Det er et 'enmandsprojekt'.
- Manglende rekruttering af børn.
- (Manglende) tålmodighed i forhold til at give samarbejdet og projektet tid/ressourcer til at udvikle sig.

Rekruttering af børn fra målgruppen er altafgørende for projektets fortsættelse. Der hersker stadig tvivl om kommunernes reelle vilje til projekt Grib Chancen. Sundhedsplejen har tilsyneladende ikke incitament til at yde en ekstra indsats for at rekruttere børn fra målgruppen. Derfor lader det stadig til, at rekrutteringen til projektet drukner i manglende politisk og ledelsesmæssig beslutning og velvilje. Langt de fleste udfordringer for projektet relaterer sig i større eller mindre grad til den ringe rekruttering. Projektets fortsatte eksistens og udvikling hviler derfor hovedsageligt på, at rekrutteringsudfordringerne løses. Hvis man formår at inkludere flere børn, vil både kommuner og foreninger helt givet vise større interesse for Grib Chancen fremadrettet. En anden central udfordring for projektet er, at projektet kun er forankret i to kommuner. Derfor er det vitalt for projektets eksistens, at parterne har tålmodighed og fortsat vil sætte tid/ressourcer af til at lade samarbejdet/partnerskaberne og projekt Grib Chancen udvikle sig positivt.

Ideer til at komme videre fra projektperiodens afslutning – små skridt

Følgende er blot nogle af de overordnede forudsætninger, der skal opfyldes, for at det er muligt at nå målet om *"at igangsætte vedvarende aktivitetstilbud med motion og sund kost for alle 10-14årige overvægtige/ svært overvægtige børn og unge på Fyn"*.

- Alle involverede udviser tålmodighed og stiller ressourcer til rådighed for at samarbejdet/partnerskaberne og projektet kan udvikle sig positivt over tid.
- Politikerne i kommunerne prioriterer projektet.
- Sundhedsplejersker og skoler opprioriterer rekrutteringen af børn fra målgruppen.
- Alle involverede hovedpersoner i projektet er dedikerede og yder en ekstra indsats.
- At der kontinuerligt arbejdes på at opbygge konstruktiv (forventningsafstemmende) dialog, mellem foreninger og kommuner, der både fokuserer på proces- og resultatmål.
- At bestyrelserne i foreningerne prioriterer den gruppe børn, som Grib Chancen tager sigte på.
- At børnene har lyst til at gå til aktiviteter i foreningerne.

Bilag 1

Interview Guide 'Grib Chancen'

Tema	Interview spørgsmål	Forskningsspørgsmål	Kommentarer
Beskrivende status			
	Kan i beskrive projekt og jeres position i det for mig, hvad er formålet med det?	Har de forstået målet med og omfanget og karakteren af den konkrete opgave?	Implementeringsteori
	Hvordan er I blevet involveret i projektet? Og hvad er jeres rolle?	Hvilken grundlæggende vilje og interesse har de involverede for at virkeliggøre de mål og aktiviteter der gælder for projektet? Prioriteres formålet/emnet/aktiviteterne og har det opmærksomhed i den enkelte organisation og forvaltning?	Implementeringsteori
	Hvordan oplever du projektets forløb indtil nu? Hvad synes du om projektet? Hvor vigtigt er det for dig kontra jer? Også set i forhold til andre opgaver? Hvad er der forventninger om? Hvor er projektet placeret i det samlede arbejde? Lever i op til det forventede?	Har de forstået målet med og omfanget og karakteren af den konkrete opgave?	Implementeringsteori
	Hvad motiverer jer til at engagere jer i arbejdet?	'Forståelse' og 'vilje'	
Implementering			
	Hvilke kompetencer har du for at gennemføre dine opgaver – både i fht. idræt/sundhed og samarbejde? Har du tid nok? Økonomi? Oplever du dem som tilstrækkelige? Står forventede opgaver mål med det du mener du kan og vil bidrage med?	Har de de nødvendige evner og ressourcer til at gennemføre aktiviteterne?	Implementeringsteori
Partnerskab mellem forening og kommune			
	Hvordan oplever i samarbejdet/netværket med kommunerne hhv. foreningerne?	Hvad er hæmmende og fremmede for kommunale samarbejde med foreningerne om projektet?	Partnerskabsteori
	Hvad hæmmer et bedre samarbejde? Hvad gør det til et godt samarbejde?		
Partnerskab på tværs af foreninger og kommuner			
	Hvordan oplever i samarbejdet/netværket med andre idrætsforeninger?	Hvad er hæmmende og fremmede for inddragelsen af og samarbejdet andre idrætsforeninger i projektet?	Partnerskabsteori
	Hvad hæmmer et bedre samarbejde? Hvad gør det til et godt samarbejde?		

Bilag 2

Oversigt over de interviewede i foreningerne i Fyns kommuner

Kommune	Foreninger	Personerne
Middelfart	Fjeldsted-Harndrup Gymnastik forening MG&BK gymnastik forening	Der deltager 3 personer. Helge Iversen (formand for Fjeldsted-Harndrup gymnastik forening) Lene (instruktør samme sted) og Jane (instruktør i MG&BK) Lene har i to år kørt holdet 'Svedperlerne' og i år har der ikke været deltagere til at få holdet op at køre. Jane køre et hold de kalder MoveOn, og det har kørt et par år. Helge og Lene er begge tidligere skolelærere og læste i 70'erne idræt. De har begge undervist i motorik. De har været foreningsaktive i rigtig mange år. Jane arbejder på Familiehuset pusterummet (familiebehandling) og har i 30 år været frivillig i foreningen. De har fra Fjeldsted-Harndrup deltaget på udbudte kurser og i netværk.
Odense	Odense fægteklub FKS Odense	Der deltager 2 personer: Thomas fra Odense fægteklub og Anne fra firmaidræt. Thomas har været frivillig i mange år og er formand for foreningen og instruktør. Anne er ansat som projektkoordinator i FKS Odense. Hun er selv frivillig i en spejderforening.
Kerteminde	BR66 Langeskov	BR66 er en forening for gymnastik og håndbold. Der deltager to personer. Anette er formand for Gymnastikafdelingen og Marianne er overordnet formand for foreningen BR66. Foreningen har 'familie-motion' og 'tonseholdet' som tilbud der passer ind i Grib Chancens koncept. Begge har været foreningsaktive i mange år. De har begge deltaget på de kurser Grib Chancen har tilbudt.
Nyborg	Nyborg roklub Nyborg svømmeklub	Der deltager 4 personer i interviewet. 3 personer fra roklubben og en fra svømmeklubben. Peter fra Nyborg svømmeklub er formand. Han er derudover formand i Idrættens samvirke i Nyborg. Peter, formand for roforeningen, har været foreningsaktiv i mange år. Mathias og Anders deltager også, de er instruktører på holdet hvor Grib Chancen børnene går. Begge er i bestyrelsen, Mathias som næstformand og Anders som ungdomsleder. De har deltaget på DGI kurser.
Svendborg	Ollerup gymnastikhøjskole Skjold rollespilsforening	Der deltager 3 personer i interviewet. Theis, der er underviser på Ollerup Gymnastikhøjskole, Kirsten, der er elev og har været medinstruktør på et arrangement for målgruppen, samt Sara, der er formand for Skjold rollespilsforening. Underviseren ser projektet som muligt at integrere i undervisning på linjen Fremtidens Idrætsledere. Sara reklamerer for deres forening som et socialt tilbud og adskiller sig fra idrætsforeninger. På den måde adskiller disse repræsentanter sig fra de klassiske og øvrige idrætsforeninger.

Serien MOVEMENTS

Se de tidligere udgivelser i rapportserien på CISC's hjemmeside: www.sdu.dk/cisc

- 2012:2 Louise Bæk Nielsen og Bjarne Ibsen: Idrætsdeltagelse og idrætsfaciliteter i Vordingborg Kommune.
- 2012:1 Thomas Gjelstrup Bredahl: Slutevaluering af Greve Kommunes metodeudviklingsprojekt "MultiMinen" - For 6-8 årige børn med overvægt.
- 2011:6 Peter Lund Kristensen: Evaluering af 'Sunde vaner fra barnsben' - Den kvantitative del. Vejle Kommune.
- 2011:5 Louise Kamuk Storm, Simon Madsen og Bjarne Ibsen: Evaluering af 'Bevæg dig sund og glad: Et projekt i Esbjerg Kommune for overvægtige børn og deres familier.
- 2011:4 Jan Toftegaard Støckel: Evaluering vedrørende projekt Idrætszen.
- 2011:3 Bjarne Ibsen og Louise Bæk Nielsen: Idræt og idrætsfaciliteter på Bornholm.
- 2011:2 Jakob Haahr og Søren Andkjær (red.): Muligheder og begrænsninger for friluftsliv: Konferencerapport - artikler og abstracts.
- 2011:1 Ejgil Jespersen: Evaluering af Krop og Kontor forsøgsprojekter.
- 2010:7 Pernille Andreassen: Evaluering af 'Sunde vaner fra barnsben' - Vejle Kommune.
- 2010:6 Forskningsenheden for 'Bevægelse, Idræt og Samfund' (BIS): Forskningsprofil og udviklingsplaner for 2010-2014.
- 2010:5 Bjarne Ibsen, Anne Mette Walmar Hansen og Eva Vennekilde: Ændringer i kommunal idætspolitik efter kommunalreformen.
- 2010:4 Karsten Østerlund: Gå i Gang: Slutevaluering.
- 2010:3 Lise Specht Petersen: Rum for idræt og leg på Vesterbro.
- 2010:2 Bjarne Ibsen og Carsten Hvid Larsen: Aktivitet eller idrætspolitisk arbejde? Frivilligt arbejde i DGI Vestsjælland og DGI Nordsjælland.
- 2010:1 Bjarne Ibsen, Jan Toftegaard Støckel og Charlotte Klinker: Børn og fysisk aktivitet på Vesterbro.
- 2009:7 Lise Specht Petersen og Bjarne Ibsen: København – en by i bevægelse: evaluering af Københavns Kommunes motionsstrategi.
- 2009:6 Ole Lund: Evaluering af projekt 'Sund Cirkel'.
- 2009:5 Carsten Hvid Larsen og Bjarne Ibsen: Frivilligt arbejde i Gigtforeningen.
- 2009:4 Ole Lund: Sund indskoling – evaluering af sundhedsfremmende indsatser i SFO og indskoling i Frederikshavn Kommune.
- 2009:3 Kirsten Kaya Roessler: Gruppesamtaler som psykologisk behandling af kroniske smerter: erfaringer fra projektet "Tilbage til arbejdet".
- 2009:2 Lars Breum Christiansen og Jens Troelsen: Bevægelsesmuligheder i Kolding By 2008.
- 2009:1 Ole Lund: Rend og Hop – Vi si'r stop: et sundhedsprojekts bestræbelser på at skabe bedre betingelser for det sunde liv i Varde Kommune.
- 2008:10 Lars Breum Christiansen og Jens Troelsen: Bevægelsesmuligheder i Roskilde By.
- 2008:9 Per Jørgensen: Idrætspolitik i Gentofte Kommune gennem 100 år.
- 2008:8 Jens Høyer-Kruse, Malene Thøgersen, Jan Toftegaard Støckel, Bjarne Ibsen: Offentlige-frivillige partnerskaber omkring børn og fysisk aktivitet.
- 2008:7 Pernille Vibe Rasmussen: Foreninger og integration: Undersøgelse af foreningers vilkår for integrationsarbejde i Københavns Kommune.

- 2008:6 Thomas Gjelstrup Bredahl: Ekstern evaluering af Motion på Recept i Frederiksberg Kommune: September 2007.
- 2008:5 Thomas Gjelstrup Bredahl: Evaluering af Motion på Recept i Nordjylland 2007.
- 2008:4 Jens Troelsen, Kirsten Kaya Roessler, Gert Nielsen og Mette Toftager: De bolignære områders betydning for sundhed: hvordan indvirker bolignære områder på sundheden? – og hvordan kan udformningen gøres bedre?
- 2008:3 Ole Lund og Pernille Andreassen: Gå i gang: evalueringsrapport.
- 2008:2 Jan Toftegaard Støckel (red.): Parallel leg eller integreret leg? – partnerskaber om børn, leg og bevægelse.
- 2008:1 Pernille Vibe Rasmussen og Kirsten Kaya Roessler: Stofmisbrug og fysisk aktivitet: Evaluering af ”Krop og læring – Mere styr på eget liv”.
- 2007:1 Bjarne Ibsen: Børns idrætsdeltagelse i Københavns Kommune 2007.

